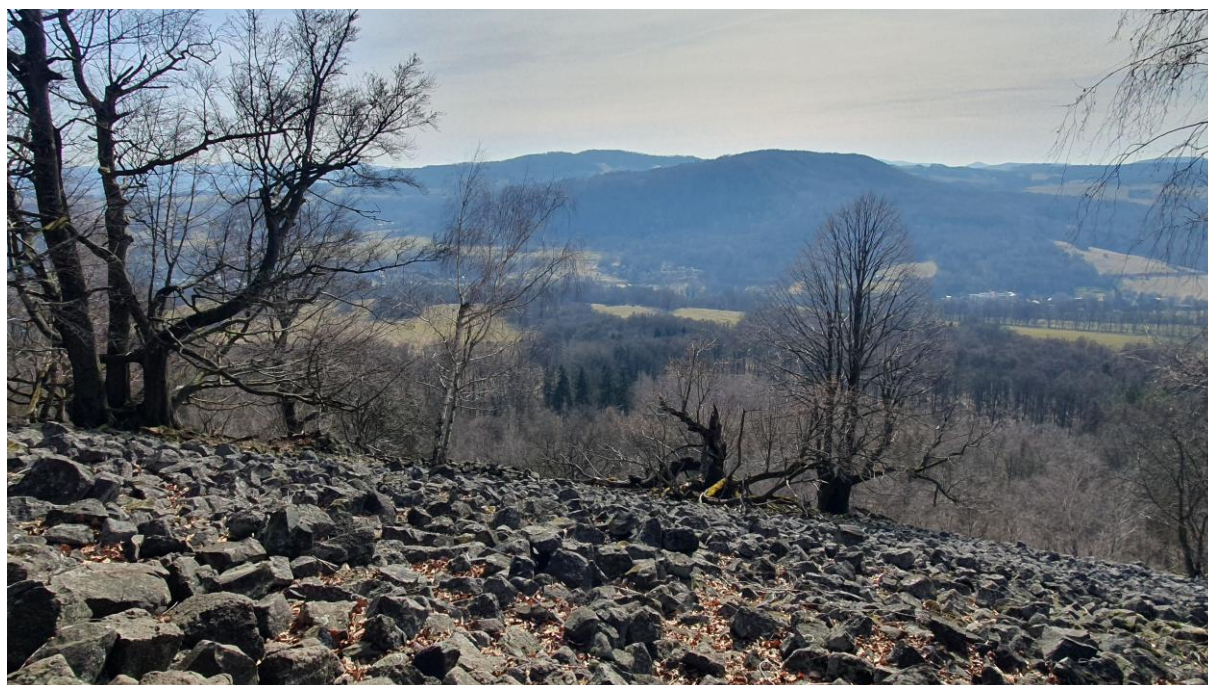

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU
ČESKÉ ŠVÝCARSKO

Plán péče o přírodní rezervaci Holý vrch u Jílového

na období
2026-2038

Prosinec 2025

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	3
1.6 Kategorie IUCN	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle řízovacího předpisu	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Cíl ochrany	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	14
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	21
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	23
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	28
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	28
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	28
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	30
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	30
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	30
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	31
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	39
3. Plán zásahů a opatření	39
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	39
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	39
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	49
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	49
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	49
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	50
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	50
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	50
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	50
4. Závěrečné údaje	52

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	52
4.2 Použité podklady a zdroje informací	52
4.3 Seznam používaných zkratk	54
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	54
5. Přílohy	55

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	5946
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Holý vrch u Jílového
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Labské pískovce
číslo předpisu:	1/2014 ze dne 11. 7. 2014
datum platnosti předpisu:	11. 7. 2014
datum účinnosti předpisu:	26. 7. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Ústecký
okres:	Děčín
obec s rozšířenou působností:	Děčín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Děčín
obec:	Jílové
katastrální území:	Jílové u Děčína, Modrá u Děčína

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Jílové u Děčína (660043)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
476/4		Lesní pozemek		131 561	131 561
475		Ostatní plocha	Nepłodná půda	2 718	2 718
476/3		Lesní pozemek		225	225
476/2		Lesní pozemek		1 017	1 017
Celkem					135 521

Katastrální území: Modrá u Děčína (697834)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
1112		Lesní pozemek		270 476	270 476
St. 334		Zastavěná plocha a nádvoří		20	20
Celkem					270 496

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ. Má rozlohu 13,8892 ha.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	40,3279			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	0,2718		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří	0,0020			
plocha celkem	40,6017			

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	CHKO Labské pískovce, zóna II
překryv s jiným typem ochrany:	CHOPAV – 215 Severočeská křída OPVZ II. stupně (00152406) ÚSES: lokální biocentrum LCNK 7 Holý vrch v trase nadregionálního biokoridoru Jezeří - Stříbrný roh
mezinárodní statut ochrany:	EECONET –zóna zvýšené péče o krajinu
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	Labské pískovce (CZ0421006)
evropsky významná lokalita:	Libouchecké bučiny (CZ0420500)

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Čedičový vrch s rozsáhlými kamennými moři, sutěmi a přírodě blízkými lesními společenstvy, především suťovými lesy a květnatými bučinami. Vyskytují se zde četné reliktní a vzácné druhy bezobratlých organismů.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L3.1 Hercynské dubohabřiny	Do 6,2 %	<p>Hercynské mezické dubohabřiny (as. <i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i>) pokrývají plochy především ve vrcholové části Holého vrchu nad kamenným mořem a při jeho jižním úpatí. Tento biotop tvoří mozaiku s okolními lesními společenstvy (především suťovými lesy) a představuje potenciální vegetaci pro četné sukcesní porosty břízy (<i>Betula pendula</i>), osiky (<i>Populus tremula</i>) a jeřábu ptačího (<i>Sorbus aucuparia</i>), které se rozšířily zejména v okolí kamenného moře.</p> <p>Stromové patro je tvořeno převážně dubem zimním (<i>Quercus petraea</i>) a habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>), doplněno dalšími listnatými dřevinami v menší míře – např. lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>), javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>), jilmem horským (<i>Ulmus glabra</i>), bukem lesním (<i>Fagus sylvatica</i>), třešní ptačí (<i>Prunus avium</i>). Keřové patro je značně redukované značným okusem zvěře, vyvinuté je pouze místně, s druhy jako líska obecná (<i>Corylus avellana</i>) či hlohy (<i>Crataegus</i> sp.)</p> <p>V bylinném patře rostou charakteristické druhy svěžích listnatých lesů. Běžně se zde vyskytuje lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), mařinka vonná (<i>Galium odoratum</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), papratka samičí (<i>Athyrium filix-femina</i>) či netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), v jarním aspektu pak sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>).</p> <p>Z důvodu vysokých stavů zvěře je významně omezena přirozená obnova dubohabřin na lokalitě, do porostu se šíří nitrofilní druhy – kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>) či netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>) aj.</p>	a
L4 Suťové lesy	Do 16 %	<p>Suťové lesy se vyskytují především na okrajích kamenného moře, kde pokrývají strmější, kamenité svahy. V území dominují suťové a skalní javorové lipiny (as. <i>Aceri-Tilietum</i>) místy i suťové javorové jaseniny (as. <i>Mercuriali perennis-Fraxinetum excelsioris</i>). Porosty suťových lesů představují často sukcesní stadia s netypickou druhovou skladbou dřevin.</p> <p>Stromové a keřové patro je tvořeno směsí listnatých druhů – typicky se zde vyskytují javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), místy je velmi hojná bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), jilm horský (<i>Ulmus glabra</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), líska obecná (<i>Corylus avellana</i>) a místy také dub zimní (<i>Quercus petraea</i>) či vzácně jeřáb břek (<i>Sorbus torminalis</i>).</p> <p>Bylinné patro je poměrně bohaté, složené převážně z druhů preferujících živinami bohatší. Vyskytují se zde např. netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), kaprad' samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i>), mařinka vonná (<i>Galium odoratum</i>), válečka lesní (<i>Brachypodium sylvaticum</i>) a kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>).</p> <p>Společenstvo trpí značným tlakem zvěře, tlumena je přirozená obnova, v bylinném patře je vedle přímé destrukce porostu okusem a sešlapem, patrná i eutrofizace a s ní spojené šíření druhů jako kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) či česnáček lékařský (<i>Alliaria petiolata</i>).</p>	b

L5.1 Květnaté bučiny	Do 1,6 %	<p>Květnaté bučiny (as. <i>Mercuriali perennis-Fagetum sylvaticae</i>) se na Holém vrchu vyskytují zejména v jeho severní části, kde pokrývají převážně mírnější svahy a plošiny. Stromové patro tvoří převážně buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), často však s významnou příměsí dalších listnatých dřevin, jako jsou javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>). Keřové patro bývá slabě vyvinuto a tvořeno hlavně druhy stromového patra vzácně též lískou obecnou (<i>Corylus avellana</i>).</p> <p>Bylinné patro je druhově poměrně chudé, tvořené převážně mezofilními druhy listnatých lesů. Typickými zástupci jsou např. papratka samičí (<i>Athyrium filix-femina</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i> agg.), mařinka vonná (<i>Galium odoratum</i>), kokořík přeslenitý (<i>Polygonatum verticillatum</i>), a violka lesní (<i>Viola reichenbachiana</i>).</p> <p>I zde jsou patrné negativní vlivy přezvěření, zcela chybí přirozená obnova cílových dřevin, bylinné patro je spásáno a postupně eutrofizováno.</p>	a
L5.4 Acidofilní bučiny	Do 6,5 %	<p>Většinou mladší porosty acidofilních bučin (as. <i>Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae</i>) při severní a severozápadní hranici PR s převahou buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>), místy též s mladými porosty javoru klenu (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a se slabou příměsí dalších listnatých dřevin ve stromovém patře, acidofilní bučiny se často vyskytují v mozaice s květnatými bučinami. Keřové patro je vyvinuto pouze sporadicky.</p> <p>Bylinné patro je druhově chudé s malou pokrývností, typicky s výskytem běžných acidofilních druhů, jako jsou borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), bika hajní (<i>Luzula luzuloides</i>) nebo pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>).</p>	b
L7.1 Suché acidofilní doubravy	Do 12 %	<p>Mezofilní acidofilní doubravy (as. <i>Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae</i>), často tvořící mozaiku s dalšími vegetačními jednotkami, se vyskytují na západních svazích Holého vrchu a při jeho jihozápadním a severovýchodním úpatí. Ve stromovém patře se vyskytuje dub zimní (<i>Quercus petraea</i>) a břiza bělokora (<i>Betula pendula</i>), v keřovém patře je místy poměrně hojná líska obecná (<i>Corylus avellana</i>). Bylinné patro je druhově chudé, typicky acidofilní, s výskytem metličky křivolaké (<i>Avenella flexuosa</i>), borůvky (<i>Vaccinium myrtillus</i>), biky bělavé (<i>Luzula luzuloides</i>), černýše lučního (<i>Melampyrum pratense</i>) či vzácně vřesu obecného (<i>Calluna vulgaris</i>).</p> <p>I zde jsou patrné negativní vlivy přezvěření, přirozená obnova dřevin je tlumena okusem, bylinné patro je ochuzeno spásáním a postupně eutrofizováno.</p>	a
Sutě a droliny S2B Pohyblivé sutě silikátových hornin S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	Do 17 %	<p>Rozsáhlá suťová pole zčásti pohyblivých (S2B), zčásti stabilizovaných (S1.2) balvanitých sutí na svazích Holého vrchu, oba biotopy vytvářejí v rámci suťového pole prostorové a sukcesní přechody. Vegetace cévnatých rostlin s ohledem na minimum půdního substrátu téměř chybí. Suť je porostlá pouze společenstvy mechů a lišejníků. Vyšší rostliny se objevují jen sporadicky na okrajích a na úpatí, roste zde například šťovík menší (<i>Rumex acetosella</i>) nebo pryšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>) a solitéry či menší skupiny dřevin.</p>	b

B. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Kamenná moře	olivinitický nefelinit s minerálem rhönitem pokrytý svahovými akumulacemi čedičových balvanů pleistocenního stáří	Vznik rozpadem čedičové horniny v periglaciálu. Tvoří asi 15 % plochy lokality. Nejrozsáhlejší kamenné moře se nachází na jižním svahu Holého vrchu (délka po vrstevnici až 400 m, délka po spádnicí až 100 m). Sklon sutí je přibližně 35°, balvany jsou veliké 30-40 cm.	a
Hlinito-kamenité sutě	olivinitický nefelinit s minerálem rhönitem pokrytý zazeněnými svahovými sutěmi pleistocenního stáří	Zazeněné hlinito-kamenité sutě především na severních a východních svazích Holého vrchu porostlé lesem. Zaujímají zbylou rozlohu území.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L3.1 Hercynské dubohabřiny <i>Melampyro nemorosi-Carpinetum</i>	Cílem ochrany je postupné obnovení a udržení přírodě blízké struktury lesního ekosystému hercynských dubohabřin se zachováním biodiverzity bylinného patra s druhovým složením odpovídajícím stanovištním podmínkám. Území bude tvořeno věkově i prostorově pestrými porosty s převahou původních listnatých dřevin, v nichž probíhá přirozená obnova a je přítomno dostatek mrtvého dřeva. Lesy by měly poskytovat stabilní prostředí pro výskyt typických a ohrožených druhů rostlin, živočichů a hub, přičemž jejich vývoj bude v co největší míře ponechán přirozeným procesům.	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému (min. 2,5 ha) - absence invazních druhů rostlin - druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L3.1 - podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárostů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)

<p>L4 Suťové lesy <i>Tilio-Acerion</i></p>	<p>Cílem ochrany je postupné obnovení a udržení přírodě blízké struktury lesního ekosystému suťových lesů se zachováním biodiverzity bylinného patra s druhovým složením odpovídajícím stanovištním podmínkám. Území bude tvořeno věkově i prostorově pestrými porosty s převahou původních listnatých dřevin, v nichž probíhá přirozená obnova a je přítomno dostatek mrtvého dřeva. Lesy by měly poskytovat stabilní prostředí pro výskyt typických a ohrožených druhů rostlin, živočichů a hub, přičemž jejich vývoj bude v co největší míře ponechán přirozeným procesům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému (min. 6,4 ha) - absence invazních druhů rostlin - druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L4 - výskyt vzácných druhů bezobratlých - podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)
<p>L5.1 Květnaté bučiny <i>Melico-Fagetum</i></p>	<p>Cílem ochrany je postupné obnovení a udržení přírodě blízké struktury lesního ekosystému květnatých bučin se zachováním biodiverzity bylinného patra s druhovým složením odpovídajícím stanovištním podmínkám. Území bude tvořeno věkově i prostorově pestrými porosty s převahou původních listnatých dřevin, v nichž probíhá přirozená obnova a je přítomno dostatek mrtvého dřeva. Lesy by měly poskytovat stabilní prostředí pro výskyt typických a ohrožených druhů rostlin, živočichů a hub, přičemž jejich vývoj bude v co největší míře ponechán přirozeným procesům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému (min. 0,64 ha) - absence invazních druhů rostlin - druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L5.1 - podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)
<p>L5.4 Acidofilní bučiny <i>Luzulo-Fagetum</i></p>	<p>Cílem ochrany je postupné obnovení a udržení přírodě blízké struktury lesního ekosystému acidofilních bučin se zachováním biodiverzity bylinného patra s druhovým složením odpovídajícím stanovištním podmínkám. Území bude tvořeno věkově i prostorově pestrými porosty s převahou původních listnatých dřevin, v nichž probíhá přirozená obnova a je přítomno dostatek mrtvého dřeva. Lesy by měly poskytovat stabilní prostředí pro výskyt typických a ohrožených druhů rostlin, živočichů a hub, přičemž jejich vývoj bude v co největší míře ponechán přirozeným procesům.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému (min. 2,6 ha) - absence invazních druhů rostlin - druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L5.4 - podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)

L7.1 Suché acidofilní doubravy	Cílem ochrany je postupné obnovení a udržení přírodě blízké struktury lesního ekosystému suchých acidofilních doubrav se zachováním biodiverzity bylinného patra s druhovým složením odpovídajícím stanovištním podmínkám. Území bude tvořeno věkově i prostorově pestrými porosty s převahou původních listnatých dřevin, v nichž probíhá přirozená obnova a je přítomno dostatek mrtvého dřeva. Lesy by měly poskytovat stabilní prostředí pro výskyt typických a ohrožených druhů rostlin, živočichů a hub, přičemž jejich vývoj bude v co největší míře ponechán přirozeným procesům.	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému (min. 4,9 ha) - absence invazních druhů rostlin - druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L7.1 - podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)
Sutě a droliny S2B Pohyblivé sutě silikátových hornin S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	Suťové pole, zčásti pohyblivých, zčásti stabilizovaných balvanitých polí, s výskytem přirozené vegetace především lišejníků a mechorostů a s roztroušeně rostoucími solitérními dřevinami či s ojedinělými skupinami stromů přirozené druhové skladby a bez výskytu nepůvodních druhů rostlin	<ul style="list-style-type: none"> - rozloha ekosystému (min. 6,8 ha) - absence invazních a expanzivních druhů rostlin - výskyt dřevin max do 25 % - výskyt vzácných druhů lišejníků

B. útvary neživé přírody

útvary	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Kamenná moře	Zachování rozsáhlých kamenných moří s roztroušeně rostoucími solitérními dřevinami a skupinami stromů přirozené druhové skladby.	<ul style="list-style-type: none"> - absence invazních a expanzivních druhů rostlin - výskyt náletových dřevin max. do 25 % rozlohy biotopů
Hlinito-kamenité sutě	Zachování zazemněných svahové sutí bez antropogenních zásahů do geologických struktur	<ul style="list-style-type: none"> - absence recentních antropogenních zásahů do geologických struktur

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Holý vrch je přírodní rezervace o rozloze 40 hektarů, nacházející se přibližně 4 km severně od Jílového u Děčína. Lokalita leží v geomorfologicky členité oblasti Labských pískovců a vystupuje z okolní krajiny jako výrazná čedičová vyvýšenina s nadmořskou výškou 528 m n. m. Tato morfologicky nápadná dominanta vznikla v třetihorách intruzí olivinitického nefelinitu do druhohorních křemenných pískovců,

kteří jsou pro širší oblast Labských pískovců typické. Odolnější vulkanická hornina byla následně erozí vytvarována a dala vzniknout dnešnímu tvaru kopce. Jižní svah přechází v rozsáhlé kamenné moře bez mezerní hmoty a téměř bez vegetace, které představuje reliktní stanoviště přirozeného bezlesí. Severní a východní svahy pokrývají zalesněné sutě hlinitokamenitého složení. V těsném okolí rezervace se nachází i geologicky příbuzné útvary, např. pískovcová stolová hora Vysoký Sněžník.

Holý vrch je výrazný geomorfologický útvar vulkanického původu, nacházející se v okrsku Sněžnická hornatina, který je součástí Děčínské vrchoviny (podcelek Děčínských stěn) v západní části Labských pískovců. Geologickým podložím této přírodní rezervace je olivinický nefelinit s rhönitem z období třetihor (miocén), který pronikl do okolních druhohorních křemenných pískovců svrchní křídly (od cenomanu po střední turon) v podobě subvulkanického tělesa – diatrémy. Výzdvih oblasti probíhal podél krušnohorského zlomového pásma a krajinu dodnes narušují výrazné neovulkanické elevace, mezi něž Holý vrch patří. Odolné čedičové horniny byly postupně vytvarovány erozní činností, čímž vznikl současný dvouvrcholový suk. V opuštěném lomu na úpatí kopce vystupují pětiboké až šestiboké čedičové sloupce, které představují klasickou sloupcovitou odlučnost bazaltů. Přímo na povrchu je hornina kryta subvulkanickými brekciemi a kamenitou sutí, která místy tvoří rozsáhlá kamenná moře bez mezerní hmoty. Výskyt xenolitů a mineralizací podél zlomů svědčí o hlubinném charakteru vulkanické aktivity. Reliéf kopce výrazně ovlivnilo periglaciální klima čtvrtohor – intenzivní mrazové zvětrávání vedlo ke vzniku suťových polí, z nichž některá tvoří reliktní bezlesí s extrémními mikroklimatickými podmínkami. V širším okolí Holého vrchu se nacházejí deluviální hlinitokamenité štěrky s balvany a kameny pleistocenního stáří a geologicky mladšími usazeninami. Z pedologického hlediska se zde vyvinula kamenitá rendzina na čedičovém podloží.

Oblast se nachází v klimatické oblasti MT2, přičemž průměrná roční teplota se ve Sněžnické hornatině pohybuje mezi 6 až 7,2 °C a roční úhrn srážek dosahuje 700 až 800 mm.

Přírodní rezervace se nachází v povodí Labe, konkrétně levobřežního přítoku Jílovského potoka, ale žádné vodní toky zde přímo neprotékají. V ochranném pásmu se však nacházejí drobná prameniště a vodní vývěry.

Z fytogeografického hlediska leží lokalita v podokrese Libouchecká plošina (25b) a je obklopena podokresem Děčínský Sněžník (46a). Pro daný region je typická černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosii-Carpinetum*), hraničící s acidofilní bikovou bučinou (*Luzulo-Fagetum*) (Neuhäuslová et al. 1997). Na Holém vrchu, vzhledem k jeho geologickému podloží, představují potenciální přirozenou vegetaci především květnaté bučiny a černýšové dubohabřiny. Na strmých svazích se pak vyskytují suťové lesy.

Lokalita se nachází v nadmořské výšce 250–528 m n. m. Terén je značně členitý, svahy mají proměnlivý sklon a povrch pokrývají rozsáhlá suťová pole, tvořená balvany o velikosti 30–40 cm. Největší kamenné moře se nachází na jižním svahu kopce, dosahuje délky až 400 m po vrstevnici a 100 m po spádnicí, přičemž sklon svahu zde činí přibližně 35°. Větší část území je osluněná, ale některé partie zůstávají zastíněné vegetací nebo reliéfem. Mikroklimatické podmínky v oblasti jsou výrazně rozmanité – vlhkostní, teplotní i živinové poměry se rychle mění v závislosti na mikroreliéfu a orientaci svahů.

Svahy mají různý sklon a balvany jsou různé velikosti. Na větší části území je suť osluněná, některá místa jsou zastíněná. Sutě se vyznačují bohatostí stanovišť v důsledku členitého mikroreliéfu a také specifickým mikroklimatem. Ve větším měřítku jsou rozlišeny více či méně zazemněné biotopy suťových lesů, okraje suťových enkláv stíněné korunami stromů, ale se stoprocentní pokryvností balvanů, a také zcela otevřené plochy suť plošně značného rozsahu, na kterých se uplatňují pouze lišejníky a mechy. Na určitých částech suťového pole se vyskytují konsorcia stromů, kde se může vytvářet podobná vegetace jako na okrajích polí. Svahy kopce jsou pokryté variabilním lesním porostem, mnohdy druhově bohatým a s bylinným podrostem. Na úpatí svahu jsou patrné stopy po těžbě čediče, opuštěné lomy zarůstají náletem (především břízou). V ploše suť, stejně jako v lesních

porostech, se vyskytuje množství mrtvého dřeva. To vše se odráží v rozmanitosti stanovišť Holého vrchu.

Vegetace Holého vrchu je velmi pestrá a tvoří ji mozaika přirozených i náhradních společenstev, která odrážejí různorodost prostředí. Sutě jsou tvořeny několika enklávami, oddělenými lesními porosty. Tyto plochy se vyznačují extrémními ekologickými podmínkami – štěrbinami mezi balvany nejsou většinou zazemněné a chybí v nich vyšší vegetace. Rostliny zde čelí silným mikroklimatickým výkyvům a nízké dostupnosti vody a živin. Díky velikosti balvanů zůstává toto prostředí stabilní, prakticky bez disturbancí. Na určitých místech, zejména při okrajích suťových polí nebo na jejich úpatí, dochází k částečnému zazemnění a rozvoji vegetace, tato vegetace odpovídá štěrbinové vegetaci silikátových skal a drovin (sv. *Asplenion septentrionalis*). Tato vegetace je ale druhově velmi chudá, s omezeným výskytem diagnostických druhů a recentně ohrožená expanzí náprstníku červeného (*Digitalis purpurea*). Nestabilní části kamenného moře, zejména ve východní (částečně odtěžené) a západní části, případně v přechodových zónách k lesu, lze zařadit k biotopu S2B – pohyblivé sutě silikátových hornin. Biotopy S1.2 a S2B (pohyblivé sutě) se na ploše kamenného moře nedají určit floristicky, ale podle stability podkladů, lokální sesuvy indikují suť pohyblivou. V ploše sutí se také nachází velké množství mrtvého dřeva, což přispívá ke zvýšení druhové diverzity. Na úpatí svahů jsou zřetelné stopy po historické těžbě čediče, opuštěné lomy dnes zarůstají pionýrskými dřevinami, zejména břízou bělokorou.

Hlinito-kamenité sutě (tedy cca 85% rezervace) jsou porostlé lesem. Lesní porosty představují často sukcesní stadia s netypickou druhovou skladbou dřevin a s vyšším podílem pionýrských dřevin – břízy bělokoré (*Betula pendula*) či osiky (*Populus tremula*), porosty často tvoří přechody a mozaiky různých lesních biotopů. Druhové složení a struktura lesních porostů je značně negativně ovlivněna vysokými stavy spárkaté zvěře. V lesích je omezena přirozená obnova, v bylinném patře je vedle přímě destrukce porostu okusem a sešlapem, patrná i eutrofizace a s ní spojené šíření nitrofilních druhů jako kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), náprstník červený (*Digitalis purpurea*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) či česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*). Šíření expanzivních druhů (výše zmíněné + třtina křovištní (*Calamagrostis epigeios*)) je zesíleno i nevhodnými lesnickými zásahy, především plošným kácením smrkových monokultur po kůrovcové kalamitě.

Plošně nejrozšířenějším typem lesa v území jsou suťové lesy, které porůstají nejstrmější kamenité svahy při okrajích kamenného moře. V území se vyskytují suťové a skalní javorové lipiny (as. *Aceri-Tilietum*), místy i suťové javorové jasaniny (*Mercuriali perennis-Fraxinetum excelsioris*). Ve stromovém patře dominuje javor klen (*Acer pseudoplatanus*), často je velmi hojná také bříza bělokorá (*Betula pendula*) a příměs dalších dřevin, jako je buk lesní (*Fagus sylvatica*), jilm horský (*Ulmus glabra*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), javor mléč (*Acer platanoides*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) a místy také dub zimní (*Quercus petraea*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*) či třešeň ptačí (*Prunus avium*). Keřové patro je tvořeno vedle dřevin stromového patra lískou obecnou (*Corylus avellana*) či hlohy (*Crataegus* sp.). Bylinné patro má vyšší pokryvnost; vyskytují se zde např. netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*), kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), strdivka nicí (*Melica nutans*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), mařinka vonná (*Galium odoratum*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*) a kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*). Místy se hojně šíří i netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*) či kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*).

Na mírnějších svazích, především ve vrcholových partiích Holého vrchu, rostou květnaté bučiny (as. *Mercuriali perennis-Fagetum sylvaticae*), kde dominují buk lesní (*Fagus sylvatica*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), s vtroušeným habrem obecným (*Carpinus betulus*), dubem zimním (*Quercus petraea*) a břízou bělokorou (*Betula pendula*). V bylinném patře zde rostou strdivka nicí (*Melica nutans*), papratka samičí (*Athyrium filix-femina*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), mařinka vonná (*Galium odoratum*) či kokořík přeslenitý (*Polygonatum verticillatum*).

Jižní partie pod vrcholem Holého vrchu, jeho jižní úpatí a plošky nad kamenným mořem jsou porostlé mezickými dubohabřinami (as. *Galio sylvatici–Carpinetum betuli*). Dominují zde dub zimní (*Quercus petraea*) a habr obecný (*Carpinus betulus*), doprovázené lípou srdčitou (*Tilia cordata*), jilmem horským (*Ulmus glabra*), třešní ptačí (*Prunus avium*) či bukem lesním (*Fagus sylvatica*). Porosty na skeletnatých svazích vykazují časté přechody k suťovým lesům. V bylinném patře rostou charakteristické druhy svěžích listnatých lesů. Běžně se zde vyskytuje lipnice hajní (*Poa nemoralis*), mařinka vonná (*Galium odoratum*), strdivka nicí (*Melica nutans*), papratka samičí (*Athyrium filix-femina*) či netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*), v jarním aspektu pak sasanka hajní (*Anemone nemorosa*). Do porostu invaduje netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), místy expandují náprstník červený (*Digitalis purpurea*) či třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

Na západních svazích Holého vrchu a při jeho jihozápadním a severovýchodním úpatí se uplatňují i mezofilní acidofilní doubravy (as. *Luzulo luzuloidis–Quercetum petraeae*), ve stromovém patře s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*) a břízou bělokorou (*Betula pendula*) a s příměsí dalších dřevin; v keřovém patře je místy poměrně hojná líska obecná (*Corylus avellana*). Bylinné patro je druhově chudé, s typickým výskytem acidofytů — metličky křivolaké (*Avenella flexuosa*), borůvky (*Vaccinium myrtillus*), biky bělavé (*Luzula luzuloides*), černýše lučního (*Melampyrum pratense*) či vzácně vřesu obecného (*Calluna vulgaris*).

Lesní vegetaci doplňují fragmenty acidofilních bučin (as. *Luzulo luzuloidis–Fagetum sylvaticae*), často tvořené mladšími porosty buku lesního (*Fagus sylvatica*) a javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*). Bylinné patro je druhově chudé, s malou pokryvností, typicky s výskytem běžných acidofilních druhů, jako jsou borůvka (*Vaccinium myrtillus*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), bika hajní (*Luzula luzuloides*) nebo pstroček dvoulistý (*Maianthemum bifolium*).

Především v okolí starých lomů a místy i na zazemněných částech suťového pole se poměrně hojně vyskytují náletové porosty pionýrských dřevin (X12A) s dominantní břízou bělokorou (*Betula pendula*), modřínem opadavým (*Larix decidua*) či jeřábem ptačím (*Sorbus aucuparia*). V minulosti zde měly větší zastoupení i porosty smrku ztepilého (*Picea abies*), které byly redukovány kácením po kůrovcové kalamitě.

Během inventarizačního průzkumu cévnatých rostlin bylo v území zjištěno celkem 173 taxonů (Härtel, 2022), během inventarizace nebyl zjištěn žádný zvláště chráněný druh a pouze jeden druh, jedle bělokorá, patřil podle Červeného seznamu (Grulich 2017) do kategorie C4a, tzn. vzácnější taxon vyžadující pozornost. Během mapování biotopů byl v suťových lesích zaznamenán ještě vzácný výskyt jeřábu břeku (*Sorbus torminalis*), který je v červeném seznamu zařazen taktéž do kategorie C4a (Friedrich, 2012). Vzhledem k rozloze rezervace a k čedičovému podkladu se jedná o poměrně nízkou druhovou bohatost. Ve srovnání s obdobnými podklady ze sousedního Českého středohoří se jeví květena rezervace jako poměrně chudá, bez přítomnosti výrazně teplomilných druhů. Vedle přírodních podmínek (vyšší nadmořská výška) a izolovanosti lokality je to dáno i nevhodným lesnickým a mysliveckým hospodařením.

Důležitou součástí vegetace Holého vrchu tvoří lišejníky. V rámci lichenologického průzkumu bylo na území PR zaznamenáno 50 druhů lišejníků (Wagner, 2007). Kamenou suť dominantně porůstal většinou sterilní pevnokmínek rozvětvený (*Stereocaulon dactylophyllum*), hojní byli také různí zástupci rodu dutohlávka (*Cladonia*). Ze zjištěných druhů patří celkem 12 taxonů do červeného seznamu lišejníků (Liška et Palice, 2010). K nejvzácnějším nálezům patřil výskyt ohrožené (EN) porpidie statné (*Porpidia cinereoatra*). Zajímavý je i výskyt misničky nazlátlé (*Lecanora subaurea*), která často indikuje výskyt těžkých kovů v hornině. K pozoruhodnějším nálezům patřil i hojný výskyt horského druhu dutohlávka červcová (*Cladonia coccifera*) či vzácnější výskyty šálečky mléčné (*Lecidea lactea*), misničky bělohnědé (*Miriquidica leucophaea*) či misničky hnědé (*Prototarmelia badia*). Většina druhů patřila mezi heliofytní druhy preferující osluněné balvanité sutě.

Dále bylo na Holém vrchu zaznamenáno 10 druhů jätrovek a 48 druhů mechů (Němcová 2008). Otevřené suťové enklávy porůstají mechovo-lišejníková společenstva, která jsou z hlediska mechorostů druhově poměrně chudá, přičemž řada zjištěných druhů má montánní charakter rozšíření. Zastíněné části suti pod skupinami stromů jsou druhově pestřejší a zahrnují běžné zástupce naší bryoflóry. Zajímavější jsou jätrovky rostoucí mezi kameny na dolním okraji suťového pole, jako je např. kýlnatka hajní (*Scapania nemorea*) a zdvojenka bělavá (*Diplophyllum albicans*). Dalším významným biotopem jsou trouchnivějící kmeny stromů, kde kromě běžných euryekních druhů byl zaznamenán i brvitec překrásný (*Ptilidium pulcherrimum*) a dvouhrotec nahnědlý (*Dicranum fuscescens*). Z epifytů zde byly nalezeny např. šurpek tenkožeberný (*Orthotrichum affine*) a šurpek chluponosný (*Orthotrichum diaphanum*), druhy, které se po snížení imisního zatížení znovu šíří do přírody. Na holé půdě v prostoru bývalého lomu rostou epigeické druhy, např. bezvláska vlnkatá (*Atrichum undulatum*). Dva druhy mechorostů jsou uvedené v Červeném seznamu v kategorii (LC–att) – palčice vykrajovaná (*Tritomaria exsectiformis*) a baňatka zkrácená (*Brachythecium oedipodium*). Byl zde nalezen i ploník horský (*Polytrichastrum alpinum*), druh s typickým subarktiko-subalpinským rozšířením, který se v nižších polohách objevuje například v ledových jámách nebo v pískovcových roklích. Holý vrch je dosud jedinou známou lokalitou výskytu tohoto druhu v CHKO Labské pískovce mimo vlastní pískovcové území (Němcová 2008).

Mykologický průzkum lokality zaznamenal výskyt 97 druhů hub, z toho 44 lignokolních druhů, mezi nimi 16 druhů chorošovitých. Z ohrožených druhů byl nalezen pavučinec nafialovělý (*Cortinarius salor*). Zajímavý je také nález outkovky rumělkové (*Pycnoporus cinnabarinus*). Na lokalitě jsou hojně zastoupeny i další druhy rodu outkovka a druhy rodu pevník, které patří mezi lignikolní houby. Lokalita poskytuje příhodné podmínky pro růst saprofytických druhů i dostatek substrátu pro lignikolní houby. Druhově pestrá stromová skladba umožňuje výskyt mykorhizních hub. Území je vhodné pro růst jak vřeckovýtrusných hub (ascomycetů), tak zejména makromycetů (Roth 2012).

Fauna

Holý vrch představuje území mimořádného faunistického významu, zejména díky výskytu celé řady reliktních a ohrožených druhů bezobratlých živočichů. Nejvýraznějším rysem této lokality jsou suťové ekosystémy s chladným mikroklimatem, které slouží jako refugium pro druhy běžně rozšířené spíše ve vyšších horských polohách. Právě zde se dochovaly reliktní druhy, které přežily od poslední doby ledové a jejich přítomnost svědčí o dlouhodobé ekologické stabilitě stanovišť. Tyto druhy často vykazují úzkou ekologickou specializaci a jsou indikátory přirozeného, málo narušeného prostředí.

Na lokalitě byl doložen výskyt 77 druhů brouků ze 4 čeledí. Zjištěny byly významné druhy z čeledí Carabidae (střevlíkovití), Staphylinidae (drabčíkovití), Silphidae (mrchožroutovití) a Leiodidae (lanýžovníkovití). Mezi nejcennější patří drabčík *Proteinus crenulatus*, vzácnější druh suťových polí, reliktní střevlíci jako *Leistus montanus kultianus*, *Pterostichus negligens* a *Licinus (Neorescius) hoffmannseggi*, přičemž poslední jmenovaný má na Holém vrchu jednu z mála známých lokalit v rámci celé České republiky. Pozoruhodné jsou i nálezy glaciálního reliktu *Choleva lederiana*, ohroženého druhu vázaného na chladné suťové svahy a jeskynní prostředí. Je významným bioindikačním druhem a z této lokality je to první nález pro území CHKO Labské pískovce, nejbliže byl nalezen na Růžovském vrchu (J. Růžička, nepubl.). Zajímavou skupinu tvoří také hrobařiči a druhy lanýžovníkovitých brouků, které žijí v norách drobných savců či v chladných mikrostanovištích.

Pavoučí fauna (Araneae) je na Holém vrchu velmi pestrá, bylo zde potvrzeno 100 druhů z 21 čeledí. Významná je především přítomnost druhů typických pro klimaxová stanoviště – tedy takových, která jsou minimálně ovlivněna lidskou činností a mají přirozený vývoj. Devět druhů je vázáno výhradně na tato stanoviště, dalších dvanáct pak velmi silně. Ze vzácných druhů lze jmenovat nález např. slíďáka ostronohého (*Acantholycosa norvegica*), skálovku suťovou (*Echemus angustifrons*), plachetnatku dýkovitou (*Leptyphantus notabilis*), záředku hnědou (*Liocranum rutilans*), plachetnatku

kroužkovanou (*Megalepthyphantes collinus*). Tyto druhy jsou zároveň druhy klimaxových stanovišť. Z dalších klimaxových druhů lze, kromě již uvedených, jmenovat i např. pavučenku tlustonohou (*Dicymbium tibiale*), skálovku žlutoňohou (*Gnaphosa bicolor*), skákavku bronzovou (*Heliophanus aureus*) a slíďáka chlumního (*Pardosa saltans*). Z druhů červeného seznamu byly zjištěny dva ohrožené druhy v kategorii VU – zápředka hnědá (*Liocranum rutilans*) a plachetnatka kroužkovaná (*Megalepthyphantes collinus*) (Holec, 2012).

Byly zaznamenány druhy žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera, Aculeata), včetně řady teplomilných i horských specialistů. Celkem bylo potvrzeno 87 druhů, z toho 11 druhů patří do červeného seznamu, včetně dvou kriticky ohrožených (CR) - velmi vzácný druh hnízdící ve dřevě kutilka *Passaloecus monilicornis* a vzácný teplomilný druh hrabalka *Dipogon variegatus* – dále pět druhů v kategorii EN a 4 druhy v kategorii VU. Z těchto významných druhů lze jmenovat např. velmi vzácný horský druh hrnčířky *Symmorphus allobrogus*, vzácný druh vyšších poloh z čeledi čalounicovitých zednice zední *Osmia parietina*, poměrně vzácný lesní druh zlatěnky vyšších poloh *Chrysis longula* nebo regionálně ojedinělé druhy kutilky *Passaloecus borealis*, *Crossocerus congener* a *Crossocerus binotatus* (Blažej 2005).

Motýlí fauna byla popsána během průzkumu z roku 2010 s celkovým počtem 328 druhů, což ukazuje na značnou biodiverzitu. Během dalšího průzkumu lokality v letech 2020–2023 bylo zaznamenáno celkem 453 druhů (Wisura, Černý, Blažej, 2023). Některé druhy skal a suťových polí jsou potravně vázány na mechy, lišejníky, játrovky. Mezi faunisticky nejvýznamnější nálezy patří recentně potvrzené druhy v Labských pískovcích *Anticollix sparsata* a *Caradrina gilva*; dalšími významnými nálezy jsou drobníček *Stigmella regiella*, nehojný druh obaleče horských a podhorských poloh žijící na jilmu *Epinotia abbreviana*, boreomontánní druhy typické pro suťové pole zavíječ *Eudonia murana* a zavíječ *Eudonia sudetica*, ve střední Evropě vzácnou pídalku – alpský druh *Idaea contiguaria*, nehojná pídalka *Xanthorhoe biriviata*.

Malakofauna Holého vrchu zahrnuje 20 druhů měkkýšů. V lesních porostech dominují druhy vázané na opadanku a rozkládající se dřevo, jako je vrásenka okrouhlá (*Discus rotundatus*) či vřetenatka obecná (*Alinda biplicata*) a druhy s širokou ekologickou valencí (např. boděnka malinká (*Punctum pygmaeum*), vlahovka narudlá (*Monachoides incarnatus*)). Také nalezení bezulitnatí plži (např. plzák hnědý (*Arion fuscus*)) se vyznačují značným rozpětím výskytu. Otevřená suťová pole s extrémními podmínkami hostí méně bohatou malakofaunu, ale jejich význam spočívá především v ekologické specifičnosti a potenciálu pro výskyt specializovaných druhů.

Z obratlovců byl na lokalitě potvrzen výskyt obojživelníků a plazů jako je mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), zmije obecná (*Vipera berus*), ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*) nebo skokan hnědý (*Rana temporaria*). Z ptáků během akustického monitoringu v roce 2024 potvrzeny např. tyto druhy: sluka lesní (*Scolopax rusticola*), puštík obecný (*Strix aluco*), datel černý (*Dryocopus martius*) nebo krkavec velký (*Corvus corax*). Mezi běžné savce patří prase divoké, srnec obecný a jelen evropský.

Lokalita Holého vrchu tedy hostí jak druhy reliktní a chladnomilné, tak i teplomilné a lesní specialisty. Tento unikátní druhový mix je výsledkem kombinace přírodních podmínek – zejména mozaiky mikroklimatu, geomorfologie a dlouhodobé ekologické stability. Holý vrch byl právem zařazen do systému ÚSES jako lokální biocentrum, neboť tvoří klíčový bod v nadregionálním biokoridoru Jezeří–Stříbrný roh. Jeho ochrana je zásadní nejen pro udržení biodiverzity, ale také jako modelové území pro studium klimatických a ekologických reliktních v nížinách.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Obojživelníci			
mlok skvrnitý (<i>Salamandra salamandra</i>)	SO		V původních listnatých, smíšených lesích, střední a vyšší polohy v kopcovité až horské krajině. Pro rozmnožování drobné čisté potoky a lesní tůňky, mimo období kladení larev často žije daleko od vody. Výskyt ve vlhčích partiích na úpatí Holého vrchu. Jednotliví jedinci.
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O		Světliny, suťový les. Nelze odhadnout
Plazi			
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	SO		Okraje lesních porostů, světliny. Nelze odhadnout.
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO		Okraje lesních porostů, světliny, paseky, stráně. Nelze odhadnout.
zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	KO		Na světlinách a při patách kamenného moře. Nelze odhadnout.
Ptáci			
sluka lesní (<i>Scolopax rusticola</i>)	O	VU	Hnízdí na zemi, v listnatých a smíšených lesích s vlhčími místy a křovitým podrostem.
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	O		Hnízdí v lesích i v otevřené krajině, v korunách stromů nebo na skalních stěnách.
Pavoukovci			
plachetnatka kroužkovaná (<i>Megalepthyphantes collinus</i>)		VU	Druh sutí a skalních stepí. V ČR pouze v Českém středohoří a středních Čechách. Vzácně (Holec, 2012).
zápředka hnědá (<i>Liocranum rutilans</i>)		VU	Druh kamenitých sutí, z okolních geomorfologických celků znám pouze z Českého středohoří, v ČR velmi lokální. Vzácně (Holec, 2012).
Blanokřídlí			
<i>Croccocerus barbipes</i>		EN	Hnízdí v chodbách po dřevokazných broucích ve dřevě dubů a buků, z Labských pískovců znám z Děčínského Sněžníku. Zřejmě hojně (Blažej, 2012).
<i>Crossocerus binotatus</i>		VU	Druh listnatých lesů a jejich okrajů, v ČR nehojně od nížin do hor. Vzácněji (Blažej, 2012).
<i>Crossocerus cetratus</i>		VU	Eurosibiřský druh, od nížin do hor, hnízdící ve stoncích ostružiníku, bezu apod. Hojně (Blažej, 2012).
<i>Crossocerus congener</i>		EN	Subboreální druh okrajů lesů od nížin do pahorkatiny, v ČR vzácný, hnízdí v opuštěných chodbách dřevokazného hmyzu. Ojedinele (Blažej, 2012).
<i>Dipogon subintermedius</i>		VU	Druh hnízdící v kůře stromů, dírkách ve dřevě, ve stoncích rostlin. Vzácně (Blažej, 2012).
<i>Dipogon variegatus</i>		CR	Palearktický druh hnízdící v kůře stromů, štěrbinách a puklinách zdí a kamenů, teplé lokality. Vzácně (Blažej, 2012).
<i>Chrysis longula</i>		EN	Lesní druh vyšších poloh, pro region významný nález. Poměrně vzácně (Blažej, 2012).
mravenec (<i>Formica spp.</i>)	O		Výskyt v území na prosluněných lesních okrajích. Stovky jedinců.
<i>Passaloecus borealis</i>		VU	Druh hnízdící ve starých požercích ve dřevě. Vzácně (Blažej, 2012).
<i>Passaloecus monilicornis</i>		CR	Druh hnízdící ve dřevě, převážně v chodbách po dřevokazných broucích, z regionu znám z Děčínského Sněžníku. Velmi vzácně (Blažej, 2012).
<i>Symmorphus allobrogus</i>		EN	Druh listnatých lesů a jejich okrajů hnízdící v chodbičkách po dřevokazném hmyzu. Velmi vzácně (Blažej, 2012).
zednice zední (<i>Osmia parietina</i>)		EN	Hnízdí v dutinách v mrtvém dřevě na stepích, lesostepích či horských loukách, druh vyšších poloh. Vzácně (Blažej, 2012).

Motýli			
hrotnokřídlec kapradinový (<i>Pharmacis usconebulosa</i>)		NT	Na území Děčínské vrchoviny hojný druh uváděný z Labských pískovců.
Brouci			
<i>Abraeus granulum</i>		VU	3 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Druh žijící v odumřelém dřevě především listnatých stromů, často je nalézán i pod kůrou. V sz. Čechách není vzácný.
<i>Agilus suvorovi</i>		VU	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Využívá se pod kůrou silnějších větví a slabých kmínků topolů a osiky. U nás v celém území, ale jen v zachovalých lesích lužního typu
<i>Ampedus praeustus</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). V Čechách převážně v zapojených přirozených listnatých porostech od nížin do podhůří, kde se nejčastěji vyvíjí v pařezech či ležících kmenech dubů. V oblasti Labských pískovců a v Českém Švýcarsku pak osidluje především ležící kmeny a pahýly smrků. Preferuje dřevo volně přístupné dešťovým srážkám.
<i>Ampedus rufipennis</i>		NT	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vyskytuje se převážně v zapojených přirozených listnatých porostech, vzácněji i ve starých pastevních lesích. Vývoj prodělavá pod kůrou a v trouchnivějícím dřevě kmenů listnatých stromů, především dubů a buků. Osidluje odumírající stojící i padlé kmeny, pahýly kmenů i silnější odlomené větve. V sz. Čechách není vzácný, nálezy jsou však jen jednotlivé.
<i>Anemadus strigosus</i>		CR	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácný arborikolní druh vázaný na staré stromy s dutinami v přírodně zachovalém prostředí. Druh byl na lokalitě zjištěn pomocí okenní pasti, takže konkrétní osídlený strom není dosud známý.
<i>Anisoxya fuscula</i>		NT	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Na Ústecku poměrně široce rozšířený, relativně běžný druh. Využívá se v tenkých větvích různých listnatých stromů.
<i>Bisnius subuliformis</i>		EN	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácný druh, žijící v hnízdech ptáků a v dutinách starých stromů, v nichž hnízdí ptáci (nidikol), v okolí sršňích hnízd a hnízd mravenců v těchto dutinách. Příležitostně se vyskytuje v hnilých plodnicích hub a na vytékající stromové mize. Reliktní druh.
<i>Bolitochara mulsanti</i>		VU	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Stenotopní mycetofil žijící přímo v plodnicích hub a v zetlelém dřevě prorostlém mycelií hub v přírodně zachovalém lesním prostředí. V rámci rodu náleží ke vzácnějším druhům. Reliktní druh.
<i>Brachygonus megerlei</i>		VU	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Obývá především zachovalé listnaté porosty středních a nižších poloh, kde prodělavá vývoj v povrchových vrstvách trouchnivého dřeva pod kůrou stojících kmenů nebo ve stěnách dutin po odlomených větvích. Často přilétá na světlo. V sz. Čechách je poměrně vzácný, jen v oblasti Českého středohoří je hojnější.
<i>Carphacis striatus</i>		EN	20 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Obligátní mykobiont, žijící v měkkých dřevních houbách v zachovalých lesích od nížin do hor. V sz. Čechách velmi vzácný, dosud byl zaznamenán na jediné lokalitě v Českém středohoří a na Havraním ostrově u Lovosic.
<i>Colydium elongatum</i>		NT	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Poměrně řídký nacházený druh žijící pod kůrou různých listnatých, nejčastěji soliterních stromů.
<i>Conopalpus testaceus</i>		NT	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Využívá se v mrtvém dřevě nebo kůře listnatých stromů prostoupené mycelií dřevokazných hub. V noci naletuje na světlo. V sz. Čechách je hojný.
<i>Dorcatoma androgyna</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Mykofilní druh vyvíjející se v plodnicích dřevokazných hub a v houbami prorostlém mrtvém dřevě. Z Čech byl poprvé hlášen z Křivoklátska až v roce 2018. V Ústeckém kraji jde o první publikovaný nález.
<i>Dorcatoma chrysolina</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Druh s vývojem v mrtvém dřevě listnáčů s tvrdým dřevem, rozrušeným dřevokaznými houbami, a také v kožovkovitých (Hymenochaetaceae) a chorošovitých (Polyporaceae) houbách.

<i>Dorcatoma minor</i>		NT	45 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vývoj v kožovkovitých (Hymenochaetaceae) a chorošovitých (Polyporaceae) houbách a v mrtvém dřevě listnáčů s tvrdým dřevem rozrušeným dřevokaznými houbami. V ČR velmi řídký výskyt.
<i>drabčík sršní</i> (<i>Quedius dilatatus</i>)		NT	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Původně lesní druh, žijící pod hnízdy sršňů v dutinách stromů, kde se živí živočišnými zbytky a jinými živočichy (SMETANA 1958). Dnes zejména ve starých parcích a alejích, ale i na půdách domů, tedy všude, kde ještě mohou sídlit sršně. V sz. Čechách je celoplošně rozšířený a hojný, jeho přítomnost však lze zjistit téměř výhradně pomocí nárazových pastí.
<i>Drapetes mordelloides</i>		EN	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Čechách vzácný a lokálně se vyskytující druh s vývojem pod kůrou a v trouchnivém dřevě různých listnatých stromů (dubů, buků, bříz, topolů, ...) v chodbičkách larev tesaříků.
<i>Dropephylla ioptera</i>		CR	6 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Široce rozšířený a hojný druh, žijící v dutinách listnatých stromů a také ve stromových houbách nebo pod kůrou. Často je zazimovaný pod šupinami kůry při patě stromů spolu se střevlíčky rodu <i>Dromius</i> .
dřevomil bukový (<i>Eucnemis capucina</i>)		EN	4 ex. (Brůha et Michalega, 2020). V sz. Čechách dosti hojný druh, jehož larva se vyvíjí v odumřelém dřevě dutin starých listnatých stromů.
<i>Hesperus rufipennis</i>		CR	4 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácný a velmi lokální stenotopní lesní druh, žijící v dutinách starých stromů s určitým druhem vlhkého trouchu a v jejich blízkém okolí (např. stromové houby), zejména v přírodně zachovalém prostředí. V současnosti především v parcích, oborách přírodního typu a v lužních lesích, kde se zachovalo větší množství starých stromů. V sz. Čechách je nalézán zejména v dolním Poohří a v okolí Litoměřic v dosahu Labe.
hrotnatec tesaříkovitý (<i>Pseudocistela ceramboides</i>)		VU	12 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Larvy tohoto druhu se vyvíjí v dutinách listnatých stromů na myceliích dřevokazných hub, preferuje duby (NOVÁK 2014). Na lokalitě není vzácný.
hřebenáč smolový (<i>Allecula morio</i>)		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Žije a vyvíjí se v dutinách listnatých stromů na myceliích stromových hub a plísni, v trouchnivém dřevě
hubojed čárkovaný (<i>Mycetochara maura</i>)		NT	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Nepříliš hojný druh vázaný na zachovalější biotopy, kde žije v dutinách, pod kůrou a v tlejícím dřevě různých listnatých stromů. Druh s večerní aktivitou (NOVÁK 2014). V sz. Čechách je hojný a široce rozšířený.
huňatoštitník rudonohý (<i>Anisarthon barbipes</i>)		NT	1 ex., (Brůha et Michalega, 2020). Vyvíjí se v odumřelém a hnilobou napadeném dřevě živých stromů na dřívě poraněných místech bez kůry, v dutinách apod. V sz. Čechách poměrně vzácný.
<i>Hylis cariniceps</i>		CR	6 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Ve střední Evropě se vyskytuje pouze velmi lokálně od nížin do hor v přírodně zachovalých, věkově strukturovaných lesních porostech s dostatkem odumřelé a tlející dřevní hmoty. V ČR velmi vzácný druh, v Čechách byly donedávna známy jen jednotlivé nálezy především z Křivoklátska. Vývoj larev probíhá v mrtvém a tlejícím dřevě především listnatých stromů, ale i jehličnanů. V posledních cca pěti letech přibývají nálezy především v Podkrušnohoří a v Českém středohoří.
<i>Hylis olexai</i>		EN	46 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácný druh, v poslední době se ale v sz. Čechách stále častěji objevují nové nálezy (BLAŽEJ et al. 2016, nepublikované údaje). Osidluje zachovalé porosty od lužních lesů nížin až po horské bukové lesy. Vývoj probíhá nejčastěji v ležícím dřevě slabších i silnějších větví nebo kmenů, ale také ve tlejících větvích nad zemí nebo ve stojících kmenech vhodné vlhkosti.
<i>Hypoganus inunctus</i>		NT	(Brůha et Michalega, 2020). Na území střední Evropy osidluje přírodně zachovalé lesní porosty nížin a pahorkatin až do nadmořské výšky 1000 m. Vyvíjí se ve vrchních vrstvách trouchnivého dřeva na kmenech většiny našich listnatých stromů stojících i padlých, v jejich pahýlech či pařezech. V sz. Čechách není vzácný.
<i>Ischnomera cinerascens</i>		EN	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). V Čechách vzácný druh s vývojem v hniřícím dřevě listnatých stromů napadeném dřevokaznými houbami, často v dutinách. Vyskytuje se zejména ve starých kontinuálních lesích.

kmenař trouchový (<i>Uloma culinaria</i>)		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Dosud hojný druh, vyvíjející se v trouchnivém a zaplísněném dřevě padlých stromů na vhodných lokalitách (lužní lesy, zámecké parky, obory apod.) (NOVÁK 2014). V sz. Čechách je hojný a byl zde zaznamenán na mnoha lokalitách (P. Moravec, nepublikované údaje).
kornatec drobný (<i>Peltis ferruginea</i>)		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Kortikolní druh na jehličnatých (méně častěji listnatých) dřevinách s možnými nálezy také v chorošovitých houbách. V sz. Čechách široce rozšířený a hojný druh.
kovařík bledý (<i>Agriotes pallidulus</i>)		VU	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). V Čechách lokálně především v severozápadní části. Výskyt v řídkých listnatých lesích s travnatým a bylinným podrostem. Larvy jsou, podobně jako u dalších příslušníků rodu, zemní.
kůrař čárkovaný(<i>Corticeus linearis</i>)		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Žije v chodbách kůrovců rodu <i>Pityogenes</i> , nejčastěji v borových větvích V ČR je nalézán jen zřídka.
kůrař maďalový(<i>Corticeus unicolor</i>)		NT	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Nejhojnější zástupce rodu v ČR (NOVÁK 2014). Vyskytuje se pod zaplísněnou kůrou listnatých stromů, nejčastěji buků. V sz. Čechách je velmi hojný.
lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SO	VU	3 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Původně druh zachovalých lužních lesů, zhruba od roku 2005 nalézán stále častěji v odumírajících vysazených monokulturách topolů v dosahu velkých řek (Labe, dolní Ohře). V posledních několika letech osidluje v severních Čechách také lesní porosty zcela mimo velké vodní toky.
<i>Licinus hoffmannseggi</i>		NT	Montánní lesní druh, v ČR vzácně a lokálně, významný bioindikční druh, jehož potravou jsou ulitnatí plži. Vzácně (Kráský, 2008).
<i>Melandrya caraboides</i>		EN	6 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácny převážně noční druh žijící pod volnou kůrou starých stromů a v trouchnivějícím dřevě. Larvy se vyvíjí v rozkládajícím se, ale ještě poměrně tvrdém dřevě především buků, ale i jiných listnatých stromů. V sz. Čechách je poměrně vzácný.
<i>Microrhagus lepidus</i>		EN	26 ex. (Brůha et Michalega, 2020). V České republice velmi vzácný druh. Vyskytuje se především v nížinách a pahorkatinách v přírodně zachovalých lesních porostech s dostatečným množstvím a časovou kontinuitou padlého a tlejícího dřeva. Larvy se vyvíjí v různých typech mrtvého dřeva, nejčastěji v ležících kmíncích a větvích, v padlých silných kmenech nebo jejich zlomech, ale také ve stojících pahýlech nebo v pařezech.
<i>Mycetophagus fulvicollis</i>		VU	21 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácnější podkorní a mycetofágní druh vázaný na kontinuální a přírodě blízké lesní porosty, dosti častý je zejména v lužních lesích. V sz. Čechách známý z více lokalit.
<i>Mycetophagus multipunctatus</i>		NT	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácnější mycetofágní druh - vyvíjí se v různých dřevních houbách a dřevě prorostlém jejich myceliem.
<i>Mycetophagus piceus</i>		NT	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Nehojný druh s výskytem v zachovalějších biotopech s dostatkem mrtvého dřeva.
<i>Mycetophagus populi</i>		NT	7 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Nehojný druh s výskytem v zachovalějších biotopech s dostatkem mrtvého dřeva.
neurafés červenavý(<i>Neuraphes rubicundus</i>)		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Řídce se vyskytující druh nejčastěji nalézáný ve vysokých vrstvách vlhké opadanky u pat stromů ve starších smíšených lesích středních poloh.
<i>Ocypus macrocephalus</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Dostí hojný, typicky horský lesní druh, běžně sestupující do nižších podhorských poloh, kde se vyskytuje na vlhčích místech pod kameny a dřevem (SMETANA 1958). Ve větších lesních komplexech široce rozšířený
<i>Omalius rugatum</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Západopalearktický druh s dosud málo známou bionomií; podobně jako další druhy rodu se vyskytuje převážně v hničících rostlinných látkách, v houbách, pod spadaným listím apod., převážně v přírodně zachovalém lesním prostředí. Reliktní druh.
<i>Pediacus depressus</i>		VU	7 ex. (Brůha et Michalega, 2020). U všech zástupců čeledi je předpokládán predační typ trofie. Druh je v ČR sporadicky a vzácně po celém území. Výskyt je soustředěn pod kůru listnatých a vzácně i jehličnatých dřevin. Dle nároků ostatních zástupců čeledi je předpokládán vztah k čerstvě poškozenému dřevu a tím lokálně se odlupující kůrou na vitálních, resp. stojících asimilujících stromech.

<i>Pella cognata</i>		VU	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Eurytopní myrmekofág žijící v otevřených i lesních biotopech kolem starých stromů osídlených mravencem <i>Lasius fuliginosus</i> . V rámci rodu se jedná o vzácnější druh
<i>Pella lugens</i>		VU	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Myrmekofil, jeden ze vzácnějších příslušníků rodu, vázaný na hnízda stromových mravenců <i>Lasius fuliginosus</i> . V sz. Čechách je známý z mnoha lokalit.
<i>Phloeonomus minimus</i>		CR	12 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácny a lokální druh žijící pod kůrou listnatých dřevin v nižších polohách v přírodně zachovalém prostředí. Ze sz. Čech je známo jen několik nálezů (P. Moravec, nepublikované údaje). Reliktní druh.
<i>Phloeostiba lapponica</i>		VU	7 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Dostí vzácny reliktní druh s centrem výskytu ve vyšších polohách, kde žije pod kůrou zejména jehličnatých dřevin.
potemník (<i>Corticeus fraxini</i>)		EN	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Tento druh byl objeven v Čechách teprve před cca dvěma roky (NOVÁK et al. in prep.), od té doby se např. v sz. Čechách masivně rozšířil. Žije zde především pod kůrou smrků a borovic v chodbách různých druhů kůrovců.
<i>Prionychus melanarius</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). V současnosti v ČR vzácny druh s vazbou na dutiny listnatých stromů, ale také pod kůrou borovic (NOVÁK 2014). Imaga se vyskytují v červnu až srpnu a aktivují v noci.
<i>Proteinus crenulatus</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Pravděpodobně pontomediterránní element v naší fauně. Ekologie málo známá, obecně žije v hníjících látkách rostlinného původu, v houbách apod. V regionu severních Čech se vyskytuje lokálně zejména v podmrzajících otevřených sutích.
přilbovník červený (<i>Neomida haemorrhoidalis</i>)		NT	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). V ČR široce rozšířený druh s vývojem v choroších. V sz. Čechách se vyskytuje lokálně, v místech výskytu však bývá hojný.
<i>Ptinus coarcticollis</i>		VU	5 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vyrůstá v mrtvé dřevě jehličnanů, ale také buku (ZAHRADNÍK 2013). Druh bývá nalézán především na podzim a také v časném jaře. Jediný dosud známý údaj z Ústeckého kraje publikoval Krásenský z jezeřského arboreta.
pýchavkovník červcový (<i>Endomychus coccineus</i>)		VU	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Žije na různých druzích hub. Preferuje především ty druhy, které rostou na mrtvých rozkládajících se kmenech a silných větvích listnatých stromů. V sz. Čechách není vzácny.
<i>Quedius invreae</i>		EN	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Dostí hojný druh žijící v lesích i na loukách především v zemních hnízdech vos a čmeláků, příležitostně také v dutinách stromů, v blízkosti hnízd mravenců a v chodbách drobných zemních savců.
<i>Quedius maurus</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Hojný, převážně arborikolní druh, žijící v dutinách, pod kůrou, v mechu na kmenech a ve stromových houbách. Nejčastěji je nalézán přezimující pod šupinkami kůry při patách živých stromů. Ještě v polovině minulého století byl druh považován za velmi vzácny
<i>Quedius scitus</i>		NR	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Dostí hojný arborikolní druh, žijící v dutinách, pod kůrou a zejména v zetlelém dřevě padlých stromů.
<i>Rhizophagus cribratus</i>		VU	13 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Žije pod kůrou především listnatých, vzácně jehličnatých stromů (VOGT 1967). Bývá nalézán jen jednotlivě v zachovalých lesních porostech.
<i>Rhizophagus nitidulus</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Žije nehojně především v pahorkatinách pod kůrou listnatých, vzácněji jehličnatých stromů.
<i>Rhizophagus perforatus</i>		NT	69 ex. (Brůha et Michalega, 2020). V Česku široce rozšířený, ale nehojný druh, vyskytující se od nížin až do hor. Žije pod kůrou listnatých stromů.

<i>Sepedophilus bipunctatus</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Široce rozšířený mycetofil žijící především ve starém dřevě listnatých stromů.
Staphylinidae <i>Euplectus sparsus</i>		CR	5 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Druh původních zachovalých lesů. Žije zde u pat stromů, ve starých pařezech a dřevě s červeným trouchem. Reliktní
<i>Stenus glacialis</i>		NT	3 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Hojný stenotopní druh žijící výhradně v otevřených kamenitých sutích, kde leze po holých kamenech (lithobiont).
<i>Stenus ludyi</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Eurosibiřský druh, ve střední Evropě s těžištěm výskytu v horách. Lesní druh žijící na vlhkých místech v mechu a listovém opadu. Reliktní druh.
<i>Stictoleptura scutellata</i>		NT	1 ex., (Brůha et Michalega, 2020). Druh listnatých, převážně bukových lesů s vývojem ve zcela odumřelém dřevě ve stojících i ležících kmenech. V ČR nehojný druh, na severu Čech pravidelně nalézán na Českolipsku a jednotlivě na Chomutovsku.
<i>Synchita undata</i>		EN	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). V sz. Čechách je široce rozšířený, na některých lokalitách pak vysloveně hojný (např. Havraní ostrov u Lovosic, Střížovický vrch u Ústí nad Labem, ...). Druh se soumrácnou a noční aktivitou. Imaga lze i ve velkém počtu pozorovat např. na odumřelých stojících kmenech různých listnatých stromů (především javorů) se zbytky kůry.
<i>Synchita variegata</i>		EN	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). V sz. Čechách je především v Českém středohoří poměrně vzácný. Vyskytuje se zde na obdobných místech jako předchozí druh, ale jen jednotlivě a mnohem vzácněji. Na úbočí Krušných hor (např. NPR Jezerka, jezeřské arboretum) je pak mnohem častější a poměr výskytu obou druhů se vyrovnává, což platí i pro PR Holý vrch u Jílového.
širokonosec pryskyřičný (<i>Platyrhinus resinosus</i>)		NT	Více ex. na kmeni zlomeného buku (Brůha et Michalega, 2020). V ČR roztroušeně po celém území v přirozených listnatých lesích, kde se vyvíjí v houbami napadeném dřevě listnatých stromů, přednostně buku.
<i>Thamiaraea cinnamomea</i>		VU	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Celkem hojný lesní druh žijící ve smíšených nebo listnatých lesích, často i v parcích. Nejčastěji je nalézán na vytékající stromové míze, zejména na starých stromech napadených drvopleněm obecným (<i>Cossus cossus</i>), nebo v lesním opadu. Reliktní
<i>Thamiaraea hospita</i>		EN	3 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Reliktní a dosti vzácný druh, žijící na vytékající míze. Po Havraním ostrově u Lovosic se pravděpodobně jedná o druhý údaj z regionu sz. Čech.
<i>Trichonyx sulcicollis</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácnější myrmekofilní druh žijící ve starém dřevě nejčastěji v hnízdech mravenců druhu <i>Lasius brunneus</i> .
<i>Trichophya pilicornis</i>		NT	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Transpalearktický druh u nás rozšířený po celém území, nikde však není hojný. Nejčastěji žije v hničících rostlinných zbytcích ve svrchních vrstvách půdy. Reliktní druh.
<i>Tropideres albirostris</i>		NT	Více ex. na suchých bukových větvích (Brůha et Michalega, 2020). Vyskytuje se v celé Evropě a svým výskytem zasahuje až na Sibiř. Vyvíjí se v různých listnatých dřevinách, kterými jsou nejčastěji duby a buky. V sz. Čechách je vzácný.
<i>Uloma rufa</i>		EN	(Brůha et Michalega, 2020). V ČR vzácnější druh s vazbou na pařezy či padlé kmene jehličnatých stromů.
<i>Xylostiba bosnica</i>		EN	2 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vzácný reliktní druh žijící pod kůrou listnatých stromů, zvláště javorů (ZANETTI 2012). V sz. Čechách v zachovalých lesních porostech v Českém středohoří a na Labi (Litoměřicko) a dolní Ohři (Lounsko), známý je také z NPR Jezerka v Krušných horách.
<i>Xylostiba monilicornis</i>		VU	Více ex. (Brůha et Michalega, 2020). Palearktický druh u nás rozšířený po celém území. Žije pod kůrou listnatých i jehličnatých dřevin v chodbách kůrovců a jiného podkorního hmyzu. Reliktní druh.
Zdobenec zelenavý (<i>Gnorimus nobilis</i>)	SO	VU	5 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Vyvíjí se v trouchu různých druhů listnatých stromů (buk, bříza,...) zachovalých lesů nižších podhorských poloh. Vývoj probíhá v malých začínajících dutinách a podkorních kapsách.

<i>Zyras haworthi</i>		VU	1 ex. (Brůha et Michalega, 2020). Dosti vzácný, spíše však přehlížený druh, vyskytující se jednotlivě na přírodně zachovalých stanovištích, jako jsou světlé lesy, nivy vodních toků apod., často také na sekundárních (pozměněných) biotopech. Dobře léta a jeho výskyt je velmi efemérní. Vazba na mravence je pravděpodobně méně vyhraněná než u jiných druhů rodu. Reliktní
Cévnaté rostliny			
jeřáb břek <i>Sorbus torminalis</i>		LC, C4a	Výskyt v jihovýchodní části rezervace v suťových lesích (Friedrich, 2012).
jedle bělokorá <i>Albies alba</i>		LC, C4a	Desítky jedinců zejména v rámci výsadby v oplocenkách (Härtel, 2022).
Lišejníky			
<i>Acarospora impressula</i>		NT	Nález ex. na svahu s jižní expozicí (Wagner 2007). Roste na různých osluněných typech vápnitých i nevápnitých skal, a to včetně substrátů bohatých na kovy. Známa je i z antropogenních stanovišť. V ČR se jedná o vzácnější druh, který je známý převážně z diabasů v teplé oblasti středních Čech. Vystupuje i do vysokých nadmořských výšek.
děratka korálová <i>Pertusaria corallina</i>		NT	Druh běžně rostoucí na silikátových horninách, vzácnější výskyt (Wagner 2007).
Dutohlávka lesní <i>Cladonia arbuscula</i>		NT	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Evropsky významný druh. Roste na kyselé půdě a humusu různých extrémnějších stanovišť s nízkou konkurencí cévnatých rostlin např. vřesovištích, sutích, horských bezlesí, písčinách, reliktních borech a skalních stepích. V Evropě i v ČR se na vhodných stanovištích vyskytuje hojně od nížin do hor.
dutohlávka sobí <i>Cladonia rangiferina</i>		NT	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Evropsky významný druh. Řadí se k dominantám tundrových společenstev, kde roste zpravidla na kyselé půdě, případně na humusu a v mechových polštářích. V našich zeměpisných šířkách se objevuje kromě subalpínského bezlesí často také na sutích, vřesovištích, rašeliništích, písčinách, v některých typech borových a dubových lesů, v krátkostébelných trávnicích, na skalních výchozech apod. V ČR se vyskytuje roztroušeně především na přirozených stanovištích od nížin do hor.
<i>Lecidea lapicida</i>		NT, C3	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Bipolárně rozšířený korovitý lišejník vyskytující se především v horských oblastech na tvrdých a exponovaných silikátových skalách a balvanech. V ČR se oba lišejníky vyskytují zejména ve vyšších pohraničních oblastech, kde obsazují exponované skalní výchozy a větší balvany v sutích. Do nižších poloh sestupují vzácněji, zejména ve více skalnatých oblastech.
<i>Miriquidica leucophaea</i>		NT	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Roste na slunných a mírně osluněných stanovištích s dostatkem světla. Vyskytuje na skalnatých podkladech, často na pískovcích, které mohou být místy i vápnité.
misnička bělohnědá <i>Miriquidica leucophaea</i>		NT	Druh běžně rostoucí na silikátových horninách, vzácnější výskyt (Wagner 2007).
Misnička nazlátlá <i>Lecanora subaurea</i>		VU, C3	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Typický zástupce lišejníku, který upřednostňuje horniny obohacené kovy. Roste proto nejčastěji na těžbou ovlivněných lokalitách nebo přirozených skalách s ferrofílními společenstvy lišejníků.. Vyskytuje se od nížin do hor. V ČR roste roztroušeně na vhodných stanovištích. Lokálně hojná může být v oblastech bohatých na výchozy povrchových vyvřelin (České středohoří, Lužické hory apod.).
misnička nazlátlá <i>Lecanora subaurea</i>		VU, C3	Druh korovitého lišejníku, který indikuje výskyt těžkých kovů v hornině. Porůstá plochu asi 3x3 m, na západním okraji suťového pole (Wagner 2007).
<i>Pertusaria corallina</i>		NT	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Jeho typickým stanovištěm jsou silikátové sutě a skalky v podhorských a horských oblastech, kde většinou roste na osluněných exponovaných plochách. V Evropě patří k široce rozšířeným a v některých oblastech hojným lišejníkům. Z ČR pochází nejvíce údajů z brdských sutí. Dále je tato děratka rozšířena v pohraničních pohořích i na řadě dalších lokalit středních poloh.

pevnokmínek rozvětvený <i>Stereocaulon dactylophyllum</i>		VU	Druh běžně rostoucí na silikátových horninách, hojný výskyt (Wagner 2007).
<i>Porpidia cinereoatra</i>		NT, C3	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Výskyt na osluněných silikátových skalách a kamenech převážně v horských oblastech. Rozšíření druhu není dokonale známé, ale zřejmě preferuje suboceánické klima. Z ČR je druh recentně známý z Brd, Šumavy, Hrubého Jeseníku a několika dalších lokalit.
<i>Porpidia rugosa</i>		NT	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Přirozený výskyt na vlhkých a stinných místech, často na pískovcovém substrátu.
<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>		VU	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Patří k saxikolním lišejníkům, vyskytujícím se hlavně na silikátových kamenech na přirozených i antropogenních stanovištích. Častý je také na substrátech obohacených kovy. Široce rozšířený druh na severní polokouli. V ČR patří mezi hojnější zástupce rodu. Těžištěm jeho rozšíření jsou horské a podhorské oblasti.
<i>Stereocaulon pileatum</i>		VU, C3	Nález ex. (Wagner 2006, Wagner 2007). Vyskytuje se na nevápnitých skalách a kamenech, často na místech obohacených kovy. Nevyhýbá se ani antropogenním stanovištím. V Evropě spíše k vzácnější lišejník, na území ČR se vyskytuje relativně vzácně ve středních a vyšších polohách.

*podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

**podle červených seznamů IUCN: Cévnaté rostliny, lišejníky, houby, bezobratlí, obratlovci, pavoukovci: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Liška J. & Palice Z. (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Chobot & Němec (2017), Řezáč et al. (2015)

Mechorosty: EX – vyhynulý taxon, RE – regionálně vyhynulý, CR – kriticky ohrožený, EN – silně ohrožený, VU – ohrožený či zranitelný, LR-nt, někdy jen zkráceně NT – taxon blízký ohrožení, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – nedokonale známý taxon; podle Kučera et al. (2012).

Cévnaté rostliny podle národního Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky (Grulich 2017): A1 – vyhynulý taxon, A2 – nezvěstný taxon, A3 – vyhynulý nebo nezvěstný taxon (nejasný případ), C1r – kriticky ohrožený taxon, vzácný, C1t – kriticky ohrožený taxon, ustupující, C1b – kriticky ohrožený taxon, vzácný a ustupující, C2r – silně ohrožený taxon, vzácný, C2t – silně ohrožený taxon, ustupující, C2b – silně ohrožený taxon, vzácný a ustupující, C3 – ohrožený taxon, C4a – vzácnější taxon vyžadující pozornost, C4b – vzácnější taxon, nejasný případ; převzato z Pladias.cz a Dalib.cz - Atlas českých lišejníků

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V posledním desetiletí má na předměty ochrany a plnění cílů ochrany v širším území Labských pískovců nepříznivý dopad mimořádně suché klima. Výrazné sucho v letech 2018 a 2019 vedlo k oslabení obranyschopnosti smrkových porostů a k jejich následnému napadení lýkožroutem smrkových, což vedlo k odumření smrkových porostů především ve vrcholových partiích rezervace. Zde došlo k plošnému odlesnění a následně k výrazné expanzi nežádoucích druhů. Častější výskyt suchých období ztěžuje také přirozenou obnovu porostů a vede k ústupu typických druhů, zatímco se rozšiřují krátkověké rostliny a druhy preferující narušená stanoviště. Tento trend je navíc zesilován dalšími stresovými faktory, jako jsou extrémně vysoké stavy zvěře.

V 70. a 80. letech byla přírodní lesní oblast 19 – Lužická pískovcová vrchovina zasažena imisní kalamitou, která postihla především smrkové porosty. Významně byly poškozeny lesy v LHC Sněžník, kde se nachází přírodní rezervace Holý vrch u Jílového. Následkem toho i zde došlo k plošnému odumření jehličnatých porostů především na východních a severních svazích vrchu, tyto plochy jsou recentně z velké části porostlé náhradními porosty břízy a modřínu.

Za speciální problém LHC Sněžník je považována námraza. Neobvykle rozsáhlé škody působené námrazou na lesních porostech jsou přičítány podkrušnohorskému průmyslu. Přítomnost zvýšeného množství kondenzačních jader v důsledku průmyslových emisí ovlivňuje četnost a délku trvání mlh.

b) biotické disturbanční činitele

Vysoké stavy spárkaté zvěře

Přírodní rezervace se dlouhodobě potýká s extrémně vysokými stavy spárkaté zvěře, které představují jeden z hlavních negativních faktorů ovlivňujících vegetaci i celkový ekologický stav území. Nadměrný tlak zvěře způsobuje rozsáhlé poškození rostlinných společenstev, zejména v lesních částech rezervace, kde je prakticky zcela potlačena přirozená obnova lesa a bylinné i keřové patro je na řadě míst téměř zcela zlikvidováno. V důsledku eutrofizace prostředí se v území šíří nitrofilní druhy, jako jsou kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) či rychle se šířící náprstník červený (*Digitalis purpurea*). Ten díky své jedovatosti uniká okusu a postupně zarůstá okraje kamenného moře, čímž mění charakter tohoto mimořádně cenného ekosystému. Eutrofizace způsobená vysokou koncentrací zvěře navíc negativně ovlivňuje i vzácná společenstva lišejníků a mechorostů a narušuje přirozenou druhovou skladbu území.

Nejvýraznější projevy destrukce vegetace jsou patrné v okolí kamenného moře, které představuje klíčový předmět ochrany rezervace. Zde jsou běžná početná výležiška, vyšlapané cesty a rozsáhlé narušení vegetačního krytu. Okraje kamenného moře jsou zároveň mimořádně citlivé vzhledem k extrémním stanovištním podmínkám, a jejich obnova proto probíhá velmi pomalu, eutrofizace těchto reliktních stanovišť napomáhá rychlejšímu zazemňování suti a šíření nitrofilních druhů především na úkor vzácných společenstev mechorostů a lišejníků. Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) navíc naznačuje, že postupné zarůstání může nadále pokračovat směrem do dosud relativně dobře zachovalého středu kamenného moře.

Přemnožená zvěř výrazně narušuje přirozené zmlazení lesa. Mladé dřeviny jsou ve většině případů kompletně spásány nebo poškozovány vytloukáním, takže se na lokalitě objevují převážně jen jedno- až dvouleté semenáčky. Starší jedinci prakticky chybí a mimo oplocenky zde téměř zcela absentuje první věková třída. To představuje ztrátu přibližně dvou dekád přirozené obnovy. Ohroženy jsou i cenné dřeviny, například jedle bělokora či jilm horský, které by při lepších podmínkách mohly významně přispět k druhové rozmanitosti porostů. Za současného stavu početnosti zvěře však nemají šanci dorůst (Douda et Janeček, 2021). Individuální ochrana použitá v porostní skupině 247B4e/2e, byť z kvalitního pletiva, není dostatečně účinná — kotvení dřevěnými tyčemi nemá dlouhou životnost a ochrana není vhodná pro výsadbu jedle kvůli intenzivnímu bočnímu okusu skrz oka pletiva. V porostní skupině 247B4b pod kamenným mořem se navíc nachází funkční krmelec se zásobníkem, který zjevně podporuje okus přilehlých kultur. Toto zařízení je zde nežádoucí, protože aktivně přitahuje zvěř do území. Je vhodné jej vyloučit nejen z MZCHÚ, ale i z ochranného pásma (další obdobné zařízení se nachází mimo území u jeho západní hranice).

Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) celkové vyhodnotil silně negativní vliv zvěře (stupeň –2) jak na cenná společenstva kamenného moře, tak na lesní ekosystémy rezervace. Náprava stavu proto vyžaduje výraznou redukci početnosti zvěře, a to nejen přímo v rezervaci, ale i v jejím širším okolí. Teprve poté bude možné obnovit poškozenou vegetaci, podpořit zmlazení dřevin a zachovat unikátní společenstva mechorostů, lišejníků a dalších organismů vázaných na kamenné moře.

Lýkožrout smrkový

Kůrovcová kalamita, která zasáhla vrcholové partie Holého vrchu, zásadně ovlivnila vývoj zdejších lesních porostů. Lýkožrout napadl především smrkové porosty, které byly na vrcholu stanovištně nepůvodní a vznikly až v rámci historického lesnického hospodaření. Jejich postupné odumření tak přirozeně otevíralo prostor pro obnovu přirozených biotopů. Bohužel plošné kácení smrku, které v území proběhlo, a s tím spojená velká změna stanovištních podmínek způsobilo masivní expanzi

nežádoucích druhů, především náprstníku červeného (*Digitalis purpurea*), třtiny křovištní (*Calamagrostis epigeios*) či kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*). Těžba tak zhoršila již existující trend nitrifikace a ruderalizace, způsobený mimo jiné historickým hospodařením či přítomností objektů na vrcholu kopce.

Nepůvodní smrky tak paradoxně představovaly menší ekologický problém než jejich plošné odstranění. Jejich přirozený rozpad by měl mírnější dopad na prostředí než těžba, která narušila půdní kryt, otevřela porosty a nastartovala šíření nežádoucích druhů. Právě tato zkušenost ukazuje, že další lesnické zásahy na Holém vrchu je třeba zvažovat s velkou opatrností. Kácení provádět pouze maloplošně.

Současný lesní porost na Holém vrchu je dnes již převážně listnatý, tvořený břízou bělokorou (*Betula pendula*), bukem lesním (*Fagus sylvatica*), dubem zimním (*Quercus petraea*), javorem klenem (*Acer pseudoplatanus*) či třešní ptačí (*Prunus avium*), která je v nejvyšších partiích překvapivě hojná. V rezervaci se vyskytuje také lípa (*Tilia cordata*), habr (*Carpinus betulus*), jeřáb (*Sorbus aucuparia*) či sporadicky jilm (*Ulmus glabra*) a jasan (*Fraxinus excelsior*). Tyto druhy představují žádoucí základ pro další přirozený vývoj území. Z jehličnanů přetrvává jedle jako vysazený, perspektivní druh, zatímco smrk a zejména modřín zde zůstávají prvky nepůvodní a potenciálně problematické.

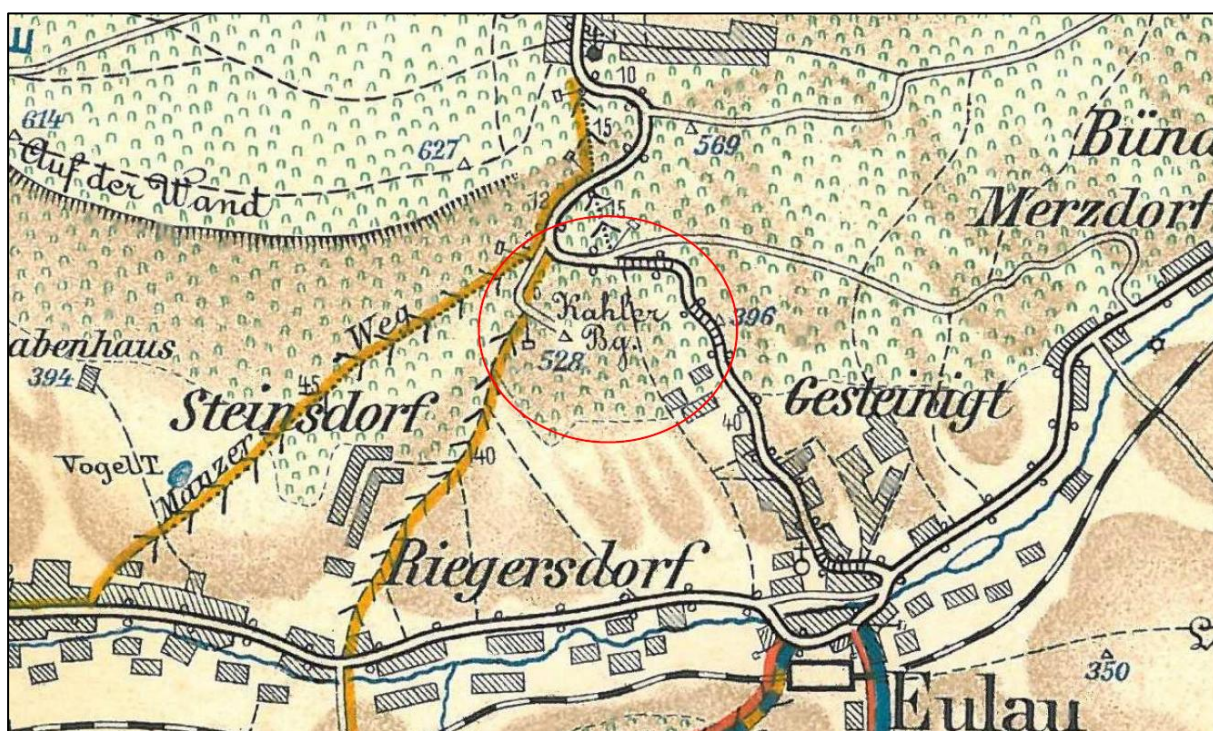
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

Název *Holý vrch* se používá od konce 19. století. V době, kdy bylo pohraničí osídleno převážně německým obyvatelstvem, byla lokalita známa pod názvem *Kahler Berg*. Místní obyvatelé kopec neformálně nazývají *Hadák*.

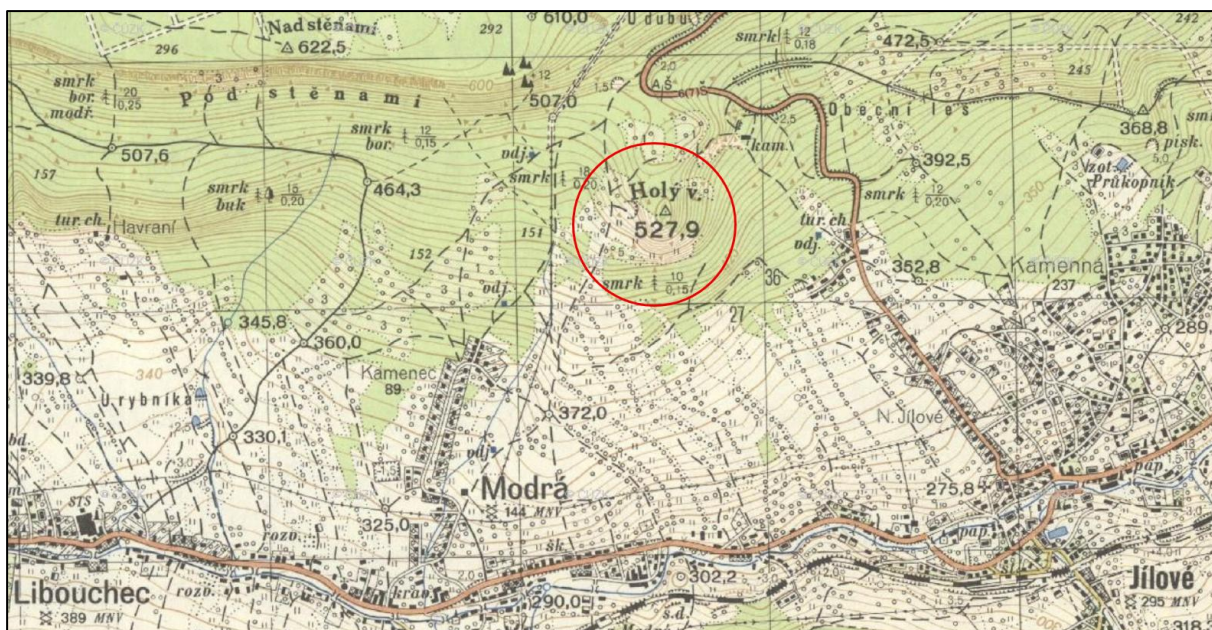
Letecký snímek z roku 1954 zachycuje stav území před imisní kalamitou v letech 70. Vrcholová část kopce byla z velké části bezlesá, což svědčí o jeho intenzivním hospodářském využívání. Naopak okrajové části, strmé svahy a úpatí byly zalesněny.

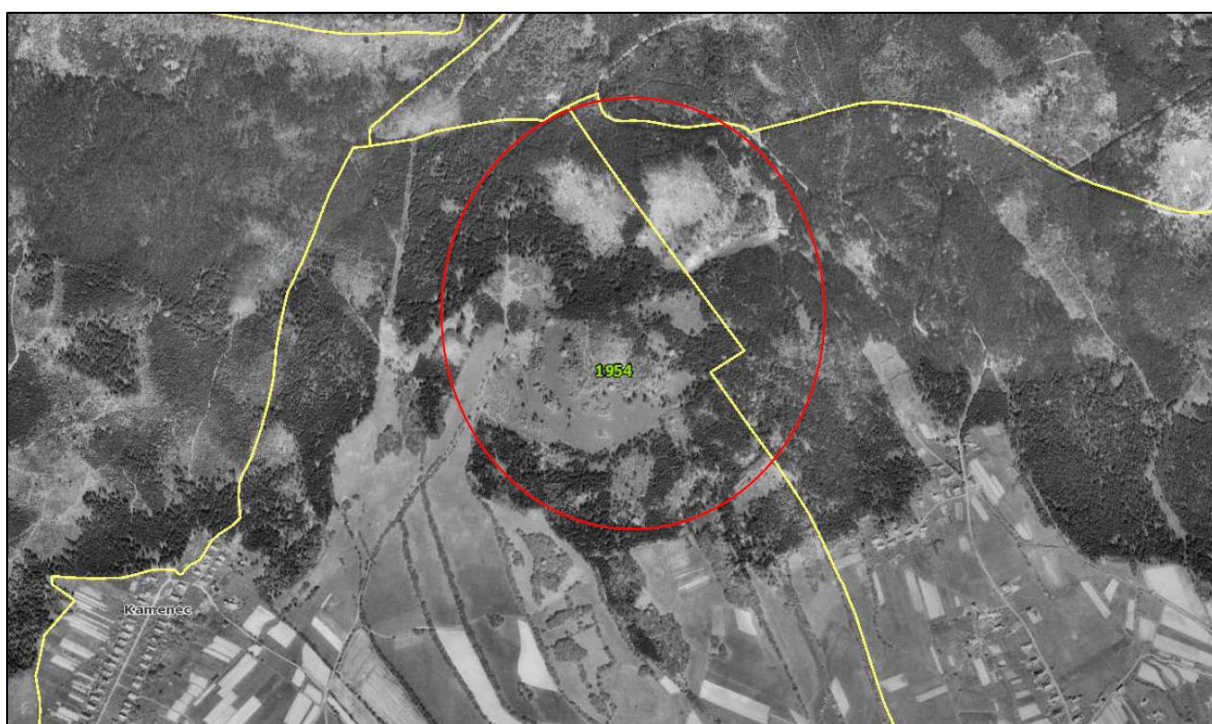
Obrázek 1 Situaci území v polovině 19. století zachycuje výřez z mapy 3. vojenského mapování (1877–1880). Již tehdy byl na Holém vrchu zřízen čedičový lom, který byl dobře přístupný cestou ze západní strany – tato cesta je funkční dodnes (převzato z Tutková et al., 2014).

Obrázek 2 Výřez ze staré německé mapy z roku 1920 zachycuje významnou přístupovou cestu k lomu a vrcholové části Holého vrchu. Od Kamence vede podél Holého vrchu důležitá turistická trasa (Manzer Weg), která dále pokračuje směrem na Sněžník (převzato z Tutková et al., 2014).

Obrázek 3 Topografická mapa z roku 1955, v měřítku 1 : 25 000, z roku 1955 (převzato z Tutková et al., 2014).

Obrázek 4 Letecký snímek z roku 1954 zachycuje stav území před imisní kalamitou. Vrcholová partie kopce je z velké části odlesněná, což svědčí o intenzivním hospodářském využívání lokality. Zalesněny zůstávají okrajové části, prudké svahy a úpatí kopce (převzato z Tutková et al., 2014).

a) ochrana přírody

Před vyhlášením jako přírodní rezervace v roce 2014 nebyla tato lokalita chráněna formou maloplošného zvláště chráněného území. Holý vrch se nachází ve II. zóně CHKO Labské pískovce. PR Holý vrch je zároveň součástí soustavy Natura 2000. Spadá do ptačí oblasti Labské pískovce a evropsky významné lokality Libouchecké bučiny. Lokalita je také součástí územního systému ekologické stability a představuje lokální biocentrum LCNK 7 Holý vrch vložené do nadregionálního biokoridoru Jezeří–Stříbrný vrch.

b) lesní hospodářství

Na počátku středověku byly lesy rozšířeny téměř po celém území dnešní CHKO Labské pískovce, včetně Holého vrchu a jeho širšího okolí. Výjimku tvořily pouze kamenité sutě a skalnaté partie. K výrazné změně došlo během kolonizace ve 13. a 14. století, kdy byly lesní porosty káceny za účelem získání zemědělské půdy. V této době vznikala i okolní sídla, jako například Jílové u Děčína, které je písemně doloženo již v polovině 14. století. V lesích poblíž osídlení probíhala těžba takzvanou toulavou sečí a přirozená obnova lesa probíhala bez větších zásahů člověka. Od poloviny 18. století začalo být lesní hospodaření intenzivnější. Podle historických map byl Holý vrch ještě v polovině 19. století převážně zalesněn, mimo oblast kamenných moří. V této době zde již docházelo k těžbě kamene (Tutková et al., 2014).

V 60. letech došlo k rozsáhlému odlesnění vrcholových partií Holého vrchu, které bylo výraznější než dnes. To může svědčit o intenzivním hospodářském využívání území nebo o rozsáhlých nahodilých těžbách vzhledem k jejich rozsahu. Zemědělská krajina v okolí Jílového měla charakter mozaiky drobných políček a pastvin, přičemž k pastvě byly využívány i lesní porosty. Lesní pastvu dokládají dodnes patrné zbytky ohrad pro dobytek, nacházející se například v ochranném pásmu přírodní památky „Pod lesem“ pod Holým vrchem. Je pravděpodobné, že podobným způsobem byly využívány i lesy přímo na Holém vrchu (Tutková et al., 2014).

Před imisní kalamitou v 70. a 80. letech byla velká část horního plata vrchu odlesněna nebo se zde nacházely mladé lesní kultury. Například dnešní velké porostní skupiny 247A7a a 247A7b pokrývající severní část lokality byly v té době holiny. Naopak současná druhá velká porostní skupina 247B4b a 247B4c na úpatí východní strany vrchu byla v té době zalesněna patrně jehličnatými dřevinami.

Největší dopad měla kalamita v 80. letech, kdy došlo k plošnému odumírání jehličnatých porostů, což vedlo k výrazné přeměně mnoha porostních skupin. V severní části území dnes převládají náhradní porosty břízy (*Betula pendula*) a modřínu (*Larix decidua*), které vznikly kombinací umělé výsadby, přirozené sukcese a náletu. Některé části mají výmladkový původ a vyznačují se pestřejší druhovou skladbou. Smrkové porosty (*Picea abies*) se vyskytovaly především v horních partiích a na severních svazích. V místech po asanaci kůrovcového porostu byla v roce 2022 vybudována dřevěná oplocenka.

V době platnosti minulého plánu péče bylo v roce 2015 vysázeno za účelem obnovy přirozené dřevinné skladby v porostní skupině 247 B1c 40 ks jedle bělokoré a 20 ks lípy malolisté, všechny sazenice byly opatřeny individuální chráničkou.

Z hlediska vlastnických vztahů bylo území Holého vrchu historicky součástí velkostatku Děčín, který od roku 1628 patřil rodu Thun-Hohensteinů. V jejich držení zůstal až do roku 1930, kdy v důsledku pozemkové reformy přešel majetek do vlastnictví obce Jílové. V 50. a 60. letech 20. století byl majetek zestátněn a lesy převedeny do správy státu. Do roku 2005 zde hospodařily Státní lesy, poté Lesy České republiky, s. p. Od roku 2005 jsou lesy ve vlastnictví města Jílové.

c) zemědělské hospodaření

K těmto účelům není území využíváno.

d) rybníkářství

K těmto účelům není území využíváno.

e) myslivost

Území vykazuje známky trvale vysokých stavů zvěře, která působí negativně na přirozené zmlazení. To na celém Holém vrchu velmi silně trpí okusem a vysoké stavy zvěře jsou pro přirozenou obnovu limitujícím faktorem. Ke škodám dochází i na kulturách z umělé obnovy, pokud není soustavně udržováno oplocení. Individuální ochrana, byť z kvalitního pletiva použitá v porostní skupině

247B4e/2e není dostatečně odolná (kotvení dřevěnými tyčemi není trvanlivé) a nevyhovuje výsadbě jedle kvůli intenzivnímu bočnímu okusu skrz oka ochrany. Situace se od špatného stavu popsaného v minulém plánu péče neliší, v území prakticky absentuje mimo oplocenky první věková třída. Zvěř se stahuje hlavně do jižních partií na úpatí kopce (při pochůzkách opakovaně zaznamenána zvěř jelení, srnčí a černá během dne). V porostní skupině 247B4b pod kamenným mořem je funkční krmelec se zásobníkem, který zjevně podporuje okus přilehlých kultur. Toto zařízení je zde nežádoucí, zvěř je do území aktivně přitahována. Takováto zařízení je účelné vyloučit nejen z MZCHÚ, ale i z ochranného pásma (další obdobné zařízení je umístěno vně území při jeho západní hranici. Území rezervace je součástí honitby Jílové (CZ 42D00594).

f) rybářství

K těmto účelům není území využíváno.

g) rekreace a sport

K těmto účelům není území využíváno. Území není zatížené návštěvností či rekreačními sporty. Lokalita není turisticky zpřístupněna, nevedou sem značené turistické cesty. Západní hranici území lemují zjevně používaná cesta vedoucí z Kamence, která byla v minulosti významnou turistickou cestou na Sněžník. Ta nyní na severním okraji rezervace ústí na veřejné komunikaci (silnice z Jílového na Sněžník), která tvoří severovýchodní hranici rezervace. Z východní části je lokalita přístupná po lesní cestě, která vedla k bývalému lomu. Na úpatí vrchu a plošinu na vrcholu se lze dostat po lesních cestách. Holý vrch je využíván veřejností pouze ke sběru hub.

h) těžba nerostných surovin

Lokalita byla v minulosti využívána k těžbě čediče, jejíž stopy jsou na Holém vrchu dodnes patrné. Na mapě 3. vojenského mapování z konce 19. století je na jihozápadní straně kopce vyznačen lom s příjezdovou cestou vedenou po jeho západním svahu. Přesné doklady o době ukončení těžby nejsou k dispozici, nicméně lze předpokládat, že šlo o významný zdroj čedičového kamene.

V jihozápadní části byla odtěžena poměrně rozsáhlá plocha kamenného moře, zejména největší frakce balvanů. Dnes jsou tato místa dobře patrná – suť je tvořena drobnějšími kameny a místy vystupuje na povrch hlinitý horizont. Další, menší lůmek se nachází při jihovýchodním úpatí kopce, ale intenzita těžby zde byla zřetelně nižší.

Z geologického i historického hlediska je nejzajímavější lom v severovýchodní části Holého vrchu, který jako jediný těžil pevnou matečnou horninu. Lom byl založen ve sloupcovitě odlučné čedičové hornině s převahou dokonale vyvinutých pěti- a šestiúhelníkových sloupců o průměru 20–30 cm. V důsledku zvětrávání a výrazného rozpuštění jsou sloupce volně oddělené, jako by byly na sebe naskládány, snadno vypadávají ze stěn lomu a vlivem gravitace se různě vyklánějí. Těžba musela být velmi snadná, ale zároveň nebezpečná kvůli labilitě stěn. Lom má půdorys přibližně 40 × 20 m.

V terénu jsou stále patrné doprovodné prvky spojené s těžbou: vyzděné zídky zpevňující přístupové cesty, kamenné snosy sloužící ke stabilizaci svahu a plocha s vyzděnou zídkou využívaná pravděpodobně k nakládání kamene. Jde o jediné místo na Holém vrchu, kde vystupuje na povrch rostlá skála – čedič s výborně vyvinutou sloupcovitou odlučností v pětibokých a šestibokých hranolech.

Lůmek je dosud veden jako bezlesí, ale postupně zarůstá náletovými dřevinami a dochází k jeho zazemňování. Podle dostupných informací byla těžba na Holém vrchu ukončena po druhé světové válce, nelze však vyloučit, že především ve východní části pokračovala ještě dále, ovšem již v menším rozsahu. Po poválečném odsunu německého obyvatelstva se dochovalo jen minimum informací o těžební historii této lokality.

Je známo, že čedič z Holého vrchu byl využit například při obnově po povodni na Jílovském potoce v roce 1927, kdy bylo poškozeno jeho opevnění. V 60. letech proběhl na lokalitě vrtný geologický

průzkum s cílem ověřit ložisko čedičových sloupků a drceného kameniva (Klícha 1967, Valečka 1969). S ohledem na rostoucí význam ochrany přírody a také kvůli plánované lokalizaci zařízení pro přenos televizního signálu však ložiska nebyla zařazena do státní evidence.

i) jiné využití

Poblíž vrcholu Holého vrchu je vybudován telekomunikační vysílač (České Radiokomunikace) se zděnou budkou, poblíž vrcholové kóty jsou ruiny zděné budovy (uvnitř jsou odpadky včetně židlí a stolku).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Právní předpisy

- Nařízení Správy CHKO Labské pískovce ze dne 11. července 2014 (č. 1/2014) o vyhlášení přírodní rezervace Holý vrch u Jílového
- Ptačí oblast Labské Pískovce vyhlášená Nařízením vlády č. 683/2004 Sb.
- Evropsky významná lokalita Libouchecké bučiny vyhlášená Nařízením vlády č. 318/2013 Sb.
- Nařízení vlády č. 85/1981 Sb. o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy

Plánovací dokumentace

- Plán péče o CHKO Labské Pískovce 2011-2025

Plán dílčího povodí

- Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe

Územně plánovací dokumentace

- Územní plán města Jílové (účinný od 2. 1. 2024)
- Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje, úplné znění po vydání 8. aktualizace (účinné od 31.12.2024)
- Územně analytické podklady ORP Děčín, 6. úplná aktualizace 2024

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Lesní porosty zaujímají 84 % lokality, zbylá část z celkové plochy je bezlesí, které tvoří především kamenná moře a lokality bývalého lomu. Holý vrch lze charakterizovat jako území s pestrá dřevinnou skladbou, ve které převažují listnáče (84 %) nad jehličnany. Oproti minulému plánu péče došlo ke zvýšení podílu listnatých dřevin o 11 %. Z listnáčů stále dominuje s podílem 31 % bříza bělokorá jako sukcesní dřevina a dřevina náhradní po imisní kalamitě v 80. letech minulého století. Dále buk lesní (18 %) by z pohledu přirozené dřevinné skladby měl být zastoupen okolo 50 % (s ohledem na vývoj klimatu se ale podmínky pro jeho existenci stále zhoršují), ale jeho podíl byl významně (o 8 %) zvýšen. Dub zimní, který s minulým i současným zastoupením 18 % odpovídá zastoupení v přirozené dřevinné skladbě (ale jeho podíl by se měl postupně se změnou klimatu zvyšovat na úkor buku). O téměř 5 % se zvýšilo zastoupení javoru kleny, který je doma v suťoviscích, ale s postupným vysycháním krajiny by zde měl být nahrazován zejména babykou. Další listnaté dřeviny (třešeň ptačí, lípa malolistá, habr obecný, javor babyka, jeřáb ptačí a další) mají zastoupení pod 5 % hranicí. Nízké zastoupení habru v současné dřevinné skladbě je patrně způsobeno jeho omezováním jako necílové dřeviny.

Z jehličnanů je dominantní modřín, jehož nepůvodnost je nyní velmi diskutována a jeho podíl vzrostl na téměř 12 %. Vyskytuje se zde jak ve starých, tak mladých porostech, ale většinou v nevhodném monokulturním uspořádání. Kůrovcová kalamita a sucho pak zapříčinily razantní ústup smrku ztepilého, který z minulých 16 % klesl na cca necelých 5 % a je přítomen prakticky už jen v nepřirozených kulturních porostech z předminulých decenií. Podíl jehličnatých exotů (smrk pichlavý, vejmutovka) je minimální, ale stále jsou přítomny. Z jehličnatých dřevin přirozené dřevinné skladby chybí jedle bělokorá, která by měla dosahovat alespoň 13 %.

Jako sporné lze považovat zařazení části lokality do SLT OZ v typologické mapě. Jelikož kamenná moře jsou zahrnuta do PUPFLu, tato místa jsou mapována i v typologickém systému ÚHÚL / NLI. Jako nejbližší jednotka odpovídající kamennému moři byla patrně zvolena LT OZ – reliktní bor. OZ je intrazonální společenstvo představující paraklimax, vázané na pískovcový podklad, kde v přirozené dřevinné skladbě dominuje borovice lesní. Ovšem mezi LT OZ jsou v malé míře řazeny i okolní partie kamenných moří. Během posledních let byly revidovány oblastní plány rozvoje lesů a s nimi i vylišení vegetačních stupňů a lesnická typologie. V rámci PR je nejvíce zastoupen 3. lesní vegetační stupeň (LVS), který mírně plošně převládá nad 4. LVS. Nejvíce zastoupeným je nyní soubor lesních typů (SLT) 3B (bohatá dubová bučina, více než polovinou plochy), následuje svěží buková jedlina 4S (necelá čtvrtina plochy), významněji zastoupeny (cca po desetinu) jsou ještě svěží lipodubová bučina 3A a dubová bučina 3S. Plošně malé a koncentrované – úzce lokalizované zastoupení v řádu jednotek procent mají skeletová bučina 4Y a oglejená svěží jedlina 5O, kterou nelze najít v popisu porostů (minoritní zastoupení v rámci porostních skupin). Specifické postavení má SLT OZ (zakrslý bor) vylišený v nepatrné části porostů, ale v typologické mapě plně pokrývající přirozená bezlesí kamenných moří. Na živinově potenciálně bohatých stanovištích (živinově bohatším podloží), kam patří území PR, není vylišení SLT OZ zcela odpovídající, o čemž svědčí i prakticky nulové zastoupení borovice lesní, která by zde byla stanovištně odpovídající dřevinou. Ta zde tedy není ani navrhována do obnovy. Až na tuto výjimku nové typologické zařazení lépe odpovídá charakteru lokality, ale v dalším vývoji je třeba počítat s dalším úbytkem svěžích typů a nárůstem typů vysychavých a extrémních. Tomu je třeba přizpůsobit i volbu dřevin pro umělou obnovu a v případě možných variant se přiklánět k (z pohledu nedostatku vody a tolerance k vyšším teplotám) odolnějším druhům dřevin.

Věkovou strukturu charakterizuje následující tabulka. Podíl mladších a starších porostních skupin je už celkem vyrovnaný, ale je věk zde vzhledem k potřebám nakládání s lesy jen orientační veličinou.

věkový stupeň	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
zastoupení v % (2025-2034)	0,86	1,97	1,21	3,56	22,50	10,89	13,88	33,31	3,83	0,00	1,29	0,40	0,00	3,23	3,07

Přírodní lesní oblast	Lužická pískovcová vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	Město Jílové u Děčína 404421
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	40,6*
Období platnosti LHP (LHO)	2025-2034
Organizace lesního hospodářství	-

*nesoulad výměr s kapitolou 1.4. je způsoben rozdílnými způsoby určování výměr. JPRL v novém LHP nekopírují přesně hranice PR.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
OZ	Reliktní bor	BO 9 BR 1 DB (BK SM)	0,69	1,7 %
3B	Bohatá dubová bučina	BK 6 DB 3 HB 1 JD+ LP+	21,72	53,5 %
3S	Svěží dubová bučina	BK 6 DB 3 JD 1 LP 1 HB+	3,65	9,0 %

3A	Lipodubová bučina	BK 5 DB 1 LP 2 JV 1 JD 1	4,55	11,2 %
4Y	Skeletová bučina	BK 6 DB 3 BR 1 BO+	0,93	2,3 %
4S	Svěží (buková) jedlina	BK 8 JD 2 DB+	9,05	22,3 %
5O	Oglejená svěží jedlina	BK 2 JD 7 SM 1 OS+	0,00	+ %
Celkem			40,60	100 %

* výměry a podíly redukováné o bezlesí (převážně kamenná moře) (16,13 % z celkové výměry ZCHÚ) v jednotlivých SLT. Přirozená skladba byla stanovena dle Průši (2000) na podkladě lesnické mapy typologické.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Porovnání zastoupení dřevin	BK	DB	HB	JD	LP	JV	JS	BO	BR	SM	MD
teoretické zastoupení dřevin podle PDS (%)	50,55	22,24	9,26	6,49	5,22	2,75	1,66	0,00	0,00	0	0
reálné zastoupení dřevin (%)	17,69	18,15	2,89	0,03	0,17	13,91	0,14	0,00	30,69	4,61	11,70

Přílohy:

- T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3- Mapa dílčích ploch a objektů
- M4 - Lesnická mapa typologická
- M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Na území přírodní rezervace se nenachází žádné vodoteče ani vodní nádrže. Při úpatí kopce v ochranném pásmu rezervace se nachází drobná prameniště a vodní vývěry.

2.4.3 Základní údaje o útvech neživé přírody

Mezi útvary neživé přírody patří tzv. suťová pole a hlinito-kamenité sutě, jejichž popis je uveden v příslušných předcházejících geologických kapitolách.

Přílohy:

- T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Na území PR se nachází dva nelesní pozemky. Pozemek parc. č. 475 s druhem pozemku podle KN ostatní plocha se způsobem využití podle KN – neplodná půda. Na pozemek zasahují částečně biotop S2B (pohyblivé sutě) a biotop L7.1 (suché acidofilní doubravy). Na stavebním pozemku parc. č. 334 s druhem podzemku podle KN zastavěná plocha a nádvoří je umístěna stavba technického vybavení – radiotelekomunikační vysílač.

Na pozemcích nejsou navrhovány cílené zásahy na podporu těchto nelesních biotopů.

Přílohy:

- T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 2,5 ha)	Dle vrstvy mapování biotopů 2001-2005, která dle H. Härtla (2023) nejlépe odráží nynější mozaikovitost vegetace, se biotop vyskytuje ve vrcholové části Holého vrchu nad kamenným mořem a také při jižním úpatí kopce. Rozloha dle mapování biotopů činí cca 2,5 ha. Hercynské dubohabřiny představují potenciální vegetaci pro četné náletové porosty břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>), topolu osiky (<i>Populus tremula</i>) a dalších dřevin, které se rozšířily zejména v okolí kamenného moře po imisní kalamitě v 80. letech min. století. Lze predikovat, že sukcesí i cílenými lesnickými zásahy dojde k postupnému plošnému rozšiřování biotopu L3.1 na úkor biotopu X12 (Nálety pionýrských dřevin).	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Stovky ex. netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) roztroušeně v lesních porostech.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se
druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L3.1	<p><u>Druhovú skladba</u></p> <p>Většina porostů má vhodné druhové složení stromového a keřového patra s dřevinami přirozené druhové skladby. Jedná se o lesy s převahou habru obecného (<i>Carpinus betulus</i>), dubu zimního (<i>Quercus petraea</i>), místy též s vyšším podílem břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>). Z dalších dřevin se uplatňují lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) a v keřovém patře hlavně líska obecná (<i>Coryllus avellana</i>). Místy je stále přimíšen smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), jeho podíl se ale v důsledku kůrovcové kalamity značně snížil.</p> <p>V bylinném patře se hojně vyskytuje lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), mařinka vonná (<i>Galium odoratum</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), papratka samičí (<i>Athyrium filix-femina</i>) či netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), v jarním aspektu pak sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>).</p> <p>V porostech mezických dubohabřin (as. <i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i>) by mělo na ploše 400 m² obvykle růst 25-35 cévnatých rostlin (pladias.cz). H. Härtel (2023) během fytoocenologického snímkování na ploše snímku o rozloze 400 m² zaznamenal pouze 19 druhů cévnatých rostlin. Jedná se tedy o poměrně chudé porosty. Druhovú složení je ovlivněno zvýšenou degradací porostů způsobenou přezvěřením oblasti. Do porostu hojně invaduje netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>), místy expandují náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i>), třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>) či kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>).</p> <p><u>Prostorová skladba</u></p> <p>Věková i prostorová skladba je významně ovlivněna vysokými stavy zvěře. Pouze v minimální míře dochází k přirozené obnově porostů. Mladé dřeviny jsou téměř kompletně spásány nebo poškozovány vytloukáním a na lokalitě se tak vyskytují převážně jen jedno- až dvouleté semenáčky; starší jedinci prakticky chybějí. S výjimkou oplocenek v území prakticky chybí první věková třída porostů. Značně je redukováno především keřové a bylinné patro. Ve fytoocenologickém snímku (Härtel, 2023) dosahovala pokrývnost bylinného patra pouze 10 %, což je u mezických dubohabřin podprůměrné.</p> <p>Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) vyhodnotil vliv zvěře na biotop L3.1 jako silně negativní.</p> <p>Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení, monitorovat přirozené zmlazení a šíření nepůvodních druhů. Návrhy opatření na zlepšení druhové a prostorové skladby biotopu L3.1 jsou popsány v kap. 3.1.1 a v tabulce T1.</p>	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý

podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)	Z orientačně prováděných šetření vyplývá vysoká míra poškození dřevin. Dle autorizovaného posudku (Douda et Janeček, 2021) byly všechny druhy cílové druhové skladby značně eliminovány okusem, nachází se zde pouze semenáčky jedno-, maximálně dvouleté. Starší (a vyšší) semenáčky se v PR mimo oplocenky vůbec nevyskytují. Odhadem zde chybí cca 20 let přirozené obnovy. Ke kvantifikovanému vyhodnocení stavu indikátoru na statisticky reprezentativním počtu ploch nebo linií zatím nedošlo (dle metodiky v kap. 3.1.1d a 3.7). Nutné je významně redukovat stavy zvěře, z území PR i OP odstranit všechny příkrmovací zařízení a realizovat opatření na ochranu dřevin proti poškozování zvěří (viz kap. 3.1.1 a tabulka T1).	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 6,4 ha)	Dle vrstvy mapování biotopů se biotop nachází především při okrajích kamenného moře na jižních a východních svazích a na prudkých západních a severních svazích Holého vrchu. Rozloha dle mapování biotopů činí cca 6,4 ha. Lze předpokládat, že v biotop L4 se postupnou sukcesí budou vyvíjet porosty na prudkých kamenitých svazích s převahou břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>) vzniklé na místech holin po imisní kalamitě v 80. letech minulého století. Recentně jsou tyto porosty klasifikovány jako biotop X12 (Nálety pionýrských dřevin).	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Stovky ex. netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) roztroušeně v lesních porostech.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se

druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L4	<p><u>Druhová skladba</u></p> <p>Pouze část porostů má vhodné druhové složení stromového a keřového patra s dřevinami přirozené druhové skladby. Stromové patro tvoří zejména javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), často je velmi hojná také bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>) s menší abundancí jsou zastoupeny i další dřeviny, jako buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), jilm horský (<i>Ulmus glabra</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), javor mléč (<i>Acer platanoides</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>) a místy také dub zimní (<i>Quercus petraea</i>) a velmi vzácně i jeřáb břek (<i>Sorbus torminalis</i>). Keřové patro je tvořeno vedle dřevin stromového patra lískou obecnou (<i>Corylus avellana</i>) či hlohy (<i>Crataegus</i> sp.). V bylinném patru jsou zastoupeny netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), kaprad' samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i>), mařinka vonná (<i>Galium odoratum</i>), válečka lesní (<i>Brachypodium sylvaticum</i>). Místy se hojně šíří i netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) či náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i>).</p> <p>V porostech zde se vyskytujících asociací suťových lesů (tj. as. <i>Aceri-Tilietum</i> a <i>Mercuriali perennis-Fraxinetum excelsioris</i>) by mělo na ploše 400 m² obvykle růst 25-30 (40) cévnatých rostlin (pladias.cz). H. Härtel (2023) během fytoocenologického snímkování ve dvou snímcích na plochách 400 m² zaznamenal pouze 23 a 26 druhů cévnatých rostlin. Jedná se tedy o poměrně chudé porosty. Druhové složení je výrazně ovlivněno zvýšenou degradací porostů způsobenou přezvěřením oblasti. Do porostu hojně invaduje netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>), místy expandují náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i>), vyšší pokrývnost mají i nitrofyty jako kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) či česnáček lékařský (<i>Alliaria petiolata</i>).</p> <p><u>Prostorová skladba</u></p> <p>Věková i prostorová skladba je významně ovlivněna vysokými stavy zvěře. Pouze v minimální míře dochází k přirozené obnově porostů. Mladé dřeviny jsou téměř kompletně spásány nebo poškozovány vytloukáním a na lokalitě se tak vyskytují převážně jen jedno- až dvouleté semenáčky; starší jedinci prakticky chybějí. Značně je redukováno především keřové a bylinné patro. V suťových lesích byly sice porůznu zaznamenány semenáčky jilmu horského (<i>Ulmus glabra</i>), ale míra jejich ohrožení je vysoká. Ve fytoocenologickém snímku as. <i>Mercuriali perennis-Fraxinetum excelsioris</i> (Härtel, 2023) dosahovala pokrývnost bylinného patra pouze 15 %, což je u suťových javorových jasenin podprůměrné.</p> <p>Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) vyhodnotil vliv zvěře na biotop L4 jako silně negativní (-2).</p> <p>Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení, monitorovat přirozené zmlazení a šíření nepůvodních druhů. Návrhy opatření na zlepšení druhové a prostorové skladby biotopu L4 jsou popsány v kap. 3.1.1 a v tabulce T1.</p>				
	<table border="1"> <tr> <td>stav:</td> <td>Špatný</td> </tr> <tr> <td>trend vývoje:</td> <td>Setrvalý</td> </tr> </table>	stav:	Špatný	trend vývoje:	Setrvalý
stav:	Špatný				
trend vývoje:	Setrvalý				
podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárostů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)	<p>Z orientačně prováděných šetření vyplývá vysoká míra poškození dřevin. Dle autorizovaného posudku (Douda et Janeček, 2021) byly všechny dřeviny cílové druhové skladby eliminovány okusem, nachází se zde pouze semenáčky jedno-, maximálně dvouleté. Starší (a vyšší) semenáčky se v PR vůbec nevyskytují.</p> <p>Ke kvantifikovanému vyhodnocení stavu indikátoru na statisticky reprezentativním počtu ploch nebo linií zatím nedošlo (dle metodiky v kap. 3.1.1d a 3.7).</p> <p>Nutné je významně redukovat stavy zvěře, z území PR i OP odstranit všechna příkrmovací zařízení a realizovat opatření na ochranu dřevin proti poškozování zvěří (viz kap. 3.1.1 a tabulka T1).</p> <table border="1"> <tr> <td>stav:</td> <td>Špatný</td> </tr> <tr> <td>trend vývoje:</td> <td>Setrvalý</td> </tr> </table>	stav:	Špatný	trend vývoje:	Setrvalý
stav:	Špatný				
trend vývoje:	Setrvalý				

výskyt vzácných druhů bezobratlých	Z hlediska saproxylického hmyzu je suťový les obklopující suťová pole na jižním svahu pod vrcholem nejzajímavější částí celého území. K nejzajímavějším nálezům patří <i>Hylis cariniceps</i> z čeledi Eucnemidae, <i>Anemadus strigosus</i> z čeledi Leiodidae, <i>Melandrya caraboides</i> z čeledi Melandryidae a z čeledi Staphylinidae druhy <i>Bisnius subuliformis</i> , <i>Carphacis striatus</i> , <i>Euplectus sparsus</i> , <i>Hesperus rufipennis</i> nebo <i>Phloeonomus minimus</i> , a další i velmi vzácné, především saproxylické druhy brouků. Pro faunu brouků i motýlů je zde nutné zachování různých typů dřevní hmoty k přirozenému rozkladu, a to od tenkých větví po pařezové a kmenové části. Veškerou ponechanou dřevní hmotu vzniklou z údržby kolem lesních cest a oplocenek či nenutnější těžby neštěpkovat. Pro podporu myrmekofilní fauny vázané na mravence rodu <i>Formica</i> je možné ponechávání vyšších pařezů k přirozenému rozkladu v lesních okrajích,	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	L5.1 Květnaté bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 0,64 ha)	Dle vrstvy mapování biotopů 2001-2005, která dle H. Härtla (2023) nejlépe odráží nynější mozaikovitost vegetace, se biotop L5.1 vyskytuje především ve vrcholových partiích Holého vrchu. Rozloha dle mapování biotopů činí 0,64 ha.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Stovky ex. netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) roztroušeně v lesních porostech.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se
druhá a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L5.1	<u>Druhá skladba</u> Druhá skladba stromového patra se blíží přirozené druhové skladbě, převládá v něm buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>) s vtroušeným habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>), dubem zimním (<i>Quercus petraea</i>), třešní ptačí (<i>Prunus avium</i>), jeřábem ptačím (<i>Sorbus aucuparia</i>), břizou bělokorou (<i>Betula pendula</i>) a vzácně i jedlí bělokorou (<i>Abies alba</i>), místy je též přimíšen smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), který ale postupně odumírá. V bylinném patře z diagnostických druhů asociace rostou kapraď samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i>), mařinka vonná (<i>Galium odoratum</i>), dále pak běžné lesní mezofyty jako strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), papratka samičí (<i>Athyrium filix-femina</i>), sasanka hajní (<i>Anemone nemorosa</i>), válečka lesní (<i>Brachypodium sylvaticum</i>) či kokořík přeslenitý (<i>Polygonatum verticillatum</i>).	
	Eutrofní bučiny (as. <i>Mercuriali perennis-Fagetum sylvaticae</i>) mají přirozeně kolísavou pokryvnost bylinného patra, na ploše 400 m ² obvykle roste 20-30 cévnatých rostlin (pladias.cz). H. Härtel (2023) během fytoocenologického snímkování na ploše snímku o rozloze 400 m ² zaznamenal 21 druhů cévnatých rostlin. Jedná se tedy o chudší porosty. Druhá složení květnatých bučin v rezervaci je ovlivněno nejenom dlouhodobým lesnickým hospodařením, ale především zvýšenou degradací porostů způsobenou přezvěřením lokality, kdy dochází k přímé destrukci bylinného patra okusem.	
	<u>Prostorová skladba</u> Věková i prostorová skladba je významně ovlivněna vysokými stavy zvěře a lesnickým hospodařením. Mladé dřeviny cílových druhů jsou téměř kompletně spásány nebo poškozovány vytloukáním a na lokalitě se tak vyskytují převážně jen jedno – až dvouleté semenáčky; mimo oplocenky se prakticky nevyskytuje první věková třída. Značně je redukováno i bylinné patro. Ve fytoocenologickém snímku (Härtel, 2023) dosahovala pokryvnost bylinného patra pouze 20 %, což je na eutrofní bučiny poměrně málo. Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) vyhodnotil vliv zvěře na biotop L5.1 jako mírně negativní (-1), nejvíce ovlivněna byla přirozená obnova bučin. Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení, monitorovat přirozené zmlazení a šíření nepůvodních druhů. Návrhy opatření na zlepšení druhové a prostorové skladby biotopu L4 jsou popsány v kap. 3.1.1 a v tabulce T1.	
stav:	Špatný	
trend vývoje:	Setrvalý	

podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěř z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)	Z orientačně prováděných šetření vyplývá vysoká míra poškození dřevin. Dle autorizovaného posudku (Douda et Janeček, 2021) byly všechny dřeviny cílové druhové sklady značně eliminovány okusem, nachází se zde pouze semenáčky jedno-, maximálně dvouleté. Starší (a vyšší) semenáčky se v PR vůbec nevyskytují. Odhadem zde chybí cca 20 let přirozené obnovy. Na území PR se poměrně hojně vyskytují mladé semenáčky jedle bělokoré (<i>Abies alba</i>) či vzácně i jilmu horského (<i>Ulmus glabra</i>), nicméně při současném stavu zvěře není absolutně šance na odrůstání jejich semenáčků. Ke kvantifikovanému vyhodnocení stavu indikátoru na statisticky reprezentativním počtu ploch nebo linií zatím nedošlo (dle metodiky v kap. 3.1.1.d a 3.7). Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení, monitorovat přirozené zmlazení a šíření nepůvodních druhů. Návrhy opatření na zlepšení druhové a prostorové skladby biotopu L5.1 jsou popsány v kap. 3.1.1 a v tabulce T1.	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 2,6 ha)	Dle vrstvy mapování biotopů 2001-2005, která dle H. Härtla (2023) nejlépe odráží nynější mozaikovitost vegetace, se biotop L5.4 vyskytuje především v severní části na úpatí kopce. Současná rozloha činí 2,6 ha.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Stovky ex. netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) roztroušeně v lesních porostech.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se
druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotopu L5.4	<p><u>Druhová skladba</u></p> <p>Druhová skladba stromového patra se blíží přirozené druhové skladbě, převládá v něm buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a v mladších porostech i nálety břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>), osiky (<i>Populus tremula</i>) či jeřábu ptačího (<i>Sorbus aucuparia</i>), pouze místy je vtroušen modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>) a smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), ten je ale z porostů odstraňován v důsledku napadení kůrovcem. Bylinné patro je druhově chudé, s malou pokryvností, typicky s výskytem běžných acidofilních druhů, jako jsou borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), bika hajní (<i>Luzula luzuloides</i>) nebo pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>).</p> <p>Acidofilní bučiny (as. <i>Luzulo luzuloidis-Fagetum sylvaticae</i>) jsou přirozeně druhově chudší porosty, na ploše 400 m² obvykle roste 10-15 cévnatých rostlin (pladias.cz). H. Härtel (2023) během fytoecnologického snímkování na ploše snímku o rozloze 400 m² zaznamenal pouze 4 druhy cévnatých rostlin. Jedná se tedy o velmi chudé porosty. Druhové složení acidofilních bučin v rezervaci je ovlivněno nejenom dlouhodobým lesnickým hospodařením, ale především zvýšenou degradací porostů způsobenou převzvěřením lokality, kdy dochází k přímé destrukci bylinného patra okusem.</p> <p><u>Prostorová skladba</u></p> <p>Věková i prostorová skladba je významně ovlivněna vysokými stavy zvěře a lesnickým hospodařením. V území jsou zastoupeny převážně mladší porosty acidofilních bučin často s převahou jedné hlavní dřeviny (klenu či buku). Pouze v minimální míře dochází k přirozené obnově porostů. Mladé dřeviny jsou téměř kompletně spásány nebo poškozovány vytloukáním a na lokalitě se tak vyskytují převážně jen jedno- až dvouleté semenáčky; starší jedinci prakticky chybějí. Značně je redukováno bylinné patro. Ve fytoecnologickém snímku (Härtel, 2023) dosahovala pokryvnost bylinného patra pouze 1 %, defacto se tedy jedná o tzv. holou bučinu.</p> <p>Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) vyhodnotil vliv zvěře na biotop L5.4 jako mírně negativní (-1), nejvíce ovlivněna byla přirozená obnova bučin. Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení, monitorovat přirozené zmlazení a šíření nepůvodních druhů. Návrhy opatření na zlepšení druhové a prostorové skladby biotopu L5.4 jsou popsány v kap. 3.1.1 a v tabulce T1.</p>	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý

podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárůstů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)	Z orientačně prováděných šetření vyplývá vysoká míra poškození dřevin. Dle autorizovaného posudku (Douša et Janeček, 2021) byly všechny druhy cílové druhové sklady eliminovány okusem, nachází se zde pouze semenáčky jedno-, maximálně dvouleté. Starší (a vyšší) semenáčky se v PR vůbec nevyskytují. Odhadem zde chybí cca 20 let přirozené obnovy. Na území PR se poměrně hojně vyskytují mladé semenáčky jedle bělokoré (<i>Abies alba</i>) či vzácně i jilmu horského (<i>Ulmus glabra</i>), nicméně při současném stavu zvěře není absolutně šance na odrůstání jejich semenáčků.	
	Ke kvantifikovanému vyhodnocení stavu indikátoru na statisticky reprezentativním počtu ploch nebo linií zatím nedošlo (dle metodiky v kap. 3.1.1d a 3.7).	
	Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení a realizovat opatření na ochranu dřevin proti poškozování zvěří (viz kap. 3.1.1 a tabulka T1).	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý

ekosystém:	L7.1 Suché acidofilní doubravy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 4,9 ha)	Dle vrstvy mapování biotopů 2001-2005, která nejlépe odráží nynější mozaikovitost vegetace (Härtel, 2023), se biotop vyskytuje především na západních svazích Holého vrchu a při jeho jihozápadním a severovýchodním úpatí. Současná rozloha biotopu L7.1 činí cca 4,9 ha.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů rostlin	Stovky ex. netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>) roztroušeně v lesních porostech.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se

druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě biotop L7.1	<p>Druhová skladba Jedná se o sukcesně mladší porosty jejichž druhové složení se blíží přirozené druhové skladbě, ve stromovém patře dominuje dub zimní (<i>Quercus petraea</i>) s břízou bělokorou (<i>Betula pendula</i>) a s menším zastoupením dalších dřevin – např. habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>), topolem osikou (<i>Populus tremula</i>); jeřábem ptačím (<i>Sorbus aucuparia</i>), lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>), bukem lesním (<i>Fagus sylvatica</i>), třešní ptačí (<i>Prunus avium</i>), místy i smrkem ztepilým (<i>Picea abies</i>). V keřovém patře je místy poměrně hojná líska obecná (<i>Corylus avellana</i>). Bylinné patro je druhově chudé, s typickým výskytem acidofytů — metličky křivolaké (<i>Avenella flexuosa</i>), borůvky (<i>Vaccinium myrtillus</i>), biky bělavé (<i>Luzula luzuloides</i>), černýše lučního (<i>Melampyrum pratense</i>) či vzácně vřesu obecného (<i>Calluna vulgaris</i>).</p> <p>Mezofilní acidofilní doubravy (as. <i>Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae</i>) patří k druhově chudším lesním společenstvům, na ploše 400 m² obvykle roste 15-20 cévnatých rostlin (pladias.cz). H. Härtel (2023) během fytoocenologického snímkování na ploše snímku o rozloze 400 m² zaznamenal 15 druhů cévnatých rostlin. Jedná se tedy o chudé porosty. Druhové složení acidofilních doubrav v rezervaci je ovlivněno nejenom dlouhodobým lesnickým hospodařením, ale především zvýšenou degradací porostů způsobenou přezvěřením lokality, kdy dochází k přímé destrukci bylinného a keřového patra okusem.</p> <p>Prostorová skladba Věková i prostorová skladba je významně ovlivněna vysokými stavy zvěře a lesnickým hospodařením. V území jsou zastoupeny převážně sukcesně mladší porosty acidofilních doubrav často s vyšším podílem břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>). Pouze v minimální míře dochází k přirozené obnově porostů. Mladé dřeviny jsou téměř kompletně spásány nebo poškozovány vytloukáním a na lokalitě se tak vyskytují převážně jen jedno- až dvouleté semenáčky; starší jedinci prakticky chybějí. Značně je redukováno bylinné patro. Ve fytoocenologickém snímku (Härtel, 2023) dosahovala pokryvnost bylinného patra pouze 5 %, v přírodně blízkých porostech acidofilních doubrav, které mají dobrou prostorovou strukturu s dostatkem světla, může pokryvnost bylinného patra dosahovat i 50 %.</p> <p>Autorizovaný posudek (Douda et Janeček, 2021) nehodnotil vliv zvěře na biotop L7.1, jelikož ho autoři posudku v území nevyvalovali. Z orientačně prováděných šetření vyplývá, že vliv zvěře na biotop L7.1 bude mírně negativní (-1), a bude spočívat především v limitaci přirozené obnovy.</p> <p>Nutné je významně redukovat stavy zvěře, monitorovat přirozené zmlazení a šíření nepůvodních druhů, odstranit z území PR a OP všechna příkrmovací zařízení. Návrhy opatření na zlepšení druhové a prostorové skladby biotopu L7.1 jsou popsány v kap. 3.1.1 a v tabulce T1.</p>	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý
podíl jedinců dřevin v růstové fázi nárostů či kultur (rostoucích bez ochranných opatření) poškozených v jednom roce okusem koncového (vrcholového, terminálního) výhonu spárkatou zvěří z celkového počtu šetřených jedinců dřevin ročně max. 25-30 % poškozených jedinců dřevin. (členění podle druhů dřevin, Turek 2022)	<p>Z orientačně prováděných šetření vyplývá vysoká míra poškození dřevin. Dle autorizovaného posudku (Douda et Janeček, 2021) byly všechny druhy cílové druhové skladby eliminovány okusem, nachází se zde pouze semenáčky jedno-, maximálně dvouleté. Starší (a vyšší) semenáčky se v PR vůbec nevyskytují. Odhadem zde chybí cca 20 let přirozené obnovy.</p> <p>Ke kvantifikovanému vyhodnocení stavu indikátoru na statisticky reprezentativním počtu ploch nebo linií zatím nedošlo (dle metodiky v kap. 3.1.1d a 3.7).</p> <p>Nutné je významně redukovat stavy zvěře, odstranit z území PR i OP příkrmovací zařízení a realizovat opatření na ochranu dřevin proti poškozování zvěří (viz kap. 3.1.1 a tabulka T1).</p>	
	stav:	Špatný
	trend vývoje:	Setrvalý
ekosystém:	Sutě a droliny S2B Pohyblivé sutě silikátových hornin S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	

rozloha ekosystému (min. 6,8 ha)	Dle první vrstvy mapování biotopů (Friedrich 2003), která dle H. Härtla (2023) nejlépe odráží mozaikovitost vegetace rezervace, se biotop S2B vyskytuje na cca 5,9 ha a biotop S1.2 na 0,003 ha, podle dat z aktualizace vrstvy mapování (Friedrich 2012) se biotop S2B vyskytuje na 1,2 ha a S1.2 na 5,05 ha, ač biotopy v území mapoval vždy A. Friedrich, je patrná nejednoznačnost v určení daných biotopů. Je to dáno především minimálním výskytem diagnostických druhů daných biotopů. Rozlišit oba typy biotopů na ploše kamenného moře se dá převážně podle stability podkladů, lokální sesuvy indikují suť pohyblivou – tedy biotop S2B. Po účely plánu péče se jako indikátor cílového stavu tedy stanovila celková rozloha kamenného moře, která činí 6,8 ha.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů a expanzivních druhů rostlin	Na okrajích kamenného moře se objevuje invazní druh hulevníkovec Loeselův (<i>Sisymbrium loeselii</i>) či ojediněle netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>). Z expanzivních druhů pak kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>), náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i>), třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>). Zvýšená úživnost prostředí a postupné zarůstání kamenného moře přitom výrazně poškozuje chráněné hodnoty lokality. Nitrofilní rostliny vytlačují vzácná společenstva mechorostů a lišejníků vázaných na kameny. Lze očekávat, že zarůstání bude dále pokračovat od okrajů směrem ke středu kamenného moře, který je zatím před zvěří uchráněn.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se
výskyt dřevin max do 25 %	Nálety dřevin – převážně menší skupiny břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>), jeřábu ptačího (<i>Sorbus aucuparia</i>), dubu zimního (<i>Quercus petraea</i>), smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>), topolu osiky (<i>Populus tremula</i>), vrby jívy (<i>Salix caprea</i>), lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) se vyskytují pouze v zazemněnějších částech kamenného moře především při jeho dolních a bočních okrajích. K zarůstání dřevinami dochází také v bývalém lomu na východní straně Holého vrchu. Recentní plocha dřevin v biotopech S1.2 a S2B se odhaduje na cca 35 %.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se
výskyt vzácných druhů lišejníků	V rámci lichenologického průzkumu bylo na území PR v roce 2006 zaznamenáno celkem 50 druhů lišejníků (Wagner, 2007). Novější údaje z lokality nejsou udávány (AOPK, 2025). Ze zjištěných druhů je celkem 12 taxonů zařazeno do červeného seznamu lišejníků (Liška et Palice, 2010). Kamennou suť dominantně porůstal zranitelný druh (VU) - pevnokmínek rozvětvený (<i>Stereocaulon dactylophyllum</i>), z dalších taxonů z této kategorie byly v území zaznamenány mistička nazlátlá (<i>Lecanora subaurea</i>) či pevnokmínek kloboukatý (<i>Stereocaulon pileatum</i>). K nejvzácnějším nálezům patřil výskyt ohroženého druhu (EN) porpidie statné (<i>Porpidia cinereoatra</i>). Z kategorie téměř ohrožené taxony (NT) byly v území zaznamenány porpidie modravá (<i>Porpidia rugosa</i>); děratka korálová (<i>Pertusaria corallina</i>), misnička bělohnědá (<i>Miriquidica leucophaea</i>), šálečka oblázková (<i>Lecidea lapicida</i>), dutohlávka sobí (<i>Cladonia rangiferina</i>), d. lesní (<i>Cladonia arbuscula</i>) či drobnovýtuska vmáčknutá (<i>Acarospora impressula</i>). Jelikož poslední ucelený lichenologický průzkum proběhl v roce 2006, není možné posoudit trend vývoje indikátoru.	
	stav:	neznámý
	trend vývoje:	Neznámý

B. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Kamenná moře
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
absence invazních a expanzivních druhů rostlin	Na okrajích kamenného moře se objevuje invazní druh hulevníkovec Loeselův (<i>Sisymbrium loeselii</i>) či ojediněle netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>). Z expanzivních druhů pak kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>), náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i>), třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>). Zvýšená úživnost prostředí a postupné zarůstání kamenného moře přitom výrazně poškozuje chráněné hodnoty lokality. Nitrofilní rostliny vytlačují vzácná společenstva mechorostů a lišejníků vázaných na kameny. Lze očekávat, že zarůstání bude dále pokračovat od okrajů směrem ke středu kamenného moře, který je zatím před zvěří uchráněn.
	stav:

	trend vývoje:	Zhoršující se
výskyt náletových dřevin max. do 25 % rozlohy biotopů	Nálety dřevin – převážně menší skupiny břízy bělokoré (<i>Betula pendula</i>), jeřábu ptačího (<i>Sorbus aucuparia</i>), dubu zimního (<i>Quercus petraea</i>), smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>), topolu osiky (<i>Populus tremula</i>), vrby jívy (<i>Salix caprea</i>), lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) se vyskytují na zazemněnějších částech kamenného moře především při jeho dolních a bočních okrajích. K zarůstání dřevinami dochází také v bývalém lomu na východní straně Holého vrchu. Recentní plocha dřevin na kamenném moři se odhaduje na cca 35 %.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zhoršující se

útvár neživé přírody:	Hlinito-kamenité sutě	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
absence recentních antropogenních zásahů do geologických struktur	V současnosti nejsou na lokalitě zaznamenány žádné antropogenní zásahy do geologických struktur.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Střet prioritních zájmů ochrany přírody se nepředpokládá.

Prioritním zájmem ochrany území je snížení stavů zvěře.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Obecné zásady péče o lesy, které odpovídají výskytu lesních porostů na jednotlivých typech, resp. souborech lesních typů náležejícím do přírodní lesní oblasti č. 19. – Lužická pískovcová vrchovina, jsou zpracovány ve formě rámcových směrnic hospodaření pro jednotlivé hospodářské soubory (HS)

Rámcové směrnice hospodaření (textové doplnění směrnic 1-5).

Cílová druhová skladba dřevin

Část porostů se aktuální dřevinnou skladbou značně liší od cílové. Nejproblematictější se jeví starší porostní skupiny s převažujícím modřínem, které se v dohledné době zřejmě přirozeně neobnoví vhodnějšími druhy dřevin. Menším problémem jsou mladší porosty modřínu a smrku, u kterých lze další vývoj ovlivnit výchovnými zásahy. Do všech porostů je žádoucí vnášet druhy dřevin přirozené dřevinné skladby, ideálně s předstihem před jejich přirozeným rozpadem nebo dokončením obnovy. Specifikem území jsou vhodné podmínky pro reintrodukcii tisu na souborech lesních typů 3A a 4Y.

Kategorie lesa

Všechny lesní porosty v ploše PR se nacházejí v subkategorii lesa zvláštního určení 32a podle §8 odst. 2a – lesy v prvních zónách CHKO a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách

Obmýtl a obnovní doba

Dáno v rámci legislativy požadavky ochrany přírody na hospodaření s danou dřevinou. Listnaté porosty s významným zastoupením břízy mají navržené obmýtl 70-80 let s obnovní dobou 20 let (70-80/20), modřínové porosty 110/30, listnaté tvrdé dřeviny pak 120-130/40 let. V souvislosti s klimatickou změnou a navrhovanými RSH je ale vhodnější obmýtl nestanovovat a přejít na obnovní dobu nepřetržitou, což charakter většiny porostů umožňuje.

Hospodářský způsob

Upřednostňovat výběrný a podrostrní způsob. Náseky a holoseče používat výjimečně v kombinaci s procloněním, a to pouze při obnově porostů s využitím podsadeb / podsíjí jedle a listnáčů.

Obnova, péče o nárosty a kultury

Umělá obnova se ukazuje být velmi problematická s ohledem na stále aridnější podmínky a výkyvy počasí. Pokusy o kultivaci BK, JL na holině nekončí úspěšně. Vhodnějším opatřením se jeví plošná ochrana přirozené obnovy oplocením (s ohledem na kamenité podloží spíše typ závěsné oplocenky) s využitím pomístné síje do plošek, případně využití nových oplocenek k pomístným dosadbám.

Při výsadbě (včetně doplnění přirozené obnovy) upřednostňovat vytváření jednotlivých směsí. Při výsadbě do skupin používat s ohledem na ekologické požadavky dřevin skupiny plošně co nejmenší. Porost po obnově by neměl mít charakter několika skupin monokultur různých dřevin. Pro ochranu cenných vtroušených dřevin v kulturách a nárostech je nutné využít různé druhy individuální ochrany. Jako ještě vhodnější se jeví umístování tisu do nově budovaných (přednostně kovových) oplocenek současně / dodatečně s jinými vnášenými dřevinami a jejich vyznačením v rámci oplocených ploch, v případě nouze ještě v kombinaci s individuální ochranou. Ty je nutné využít při případném rozptýleném vnosu tisu, který by zde mohl prosperovat zejména na edafických kategoriích A a Y, ale i na dalších zde se vyskytujících. Vhodnější pro vnos tisu (ujímání sazenic) budou místa (zde) relativně vlhčí s menší konkurencí buřeně.

Výchova

V porostech s převahou listnatých dřevin je třeba udržovat druhově bohatou směs, redukovat MD, VJ, AK, SM, KR, pokud utlačují další místně příslušné druhy. Neodstraňovat vtroušené dřeviny (i pokud jsou v nadúrovni, tam jen lehce redukovat, pokud mají silný negativní vliv na spodní patro) a nevytvářet větší ucelené skupiny jedné dřeviny, šetřit, případně pomístně uvolňovat podúroveň. V porostech s převahou BR, SM, MD podporovat zastoupené cílové listnáče a jedli, ve SM podporovat vertikální diferenciaci.

Opatření ochrany lesa

Ochranu lesa proti podkornímu hmyzu zajistit zejména v porostech SM s cílem získání času pro jejich postupnou přestavbu. Jednotlivé odumírající jedince a souše listnatých dřevin větších dimenzí neodstraňovat a využít jejich potenciálu coby doupných a hnízdních stromů. Zajistit účinnou ochranu proti zvěři (zejména tlakem na uživatele honitby vedoucím k nastolení rovnováhy mezi lesem a zvěří), využít i možnosti (preventivního) oplocení části porostů pro ochranu přirozené obnovy. Jako minimum

pro následující období založit několik plošně malých oplocenek v různých částech za účelem sledování účinnosti tohoto způsobu ochrany.

Doporučené technologie

Používat technologie odpovídající podloží a aktuálnímu stavu půdy. Nasazená technologie nesmí trvale poškodit půdní povrch nebo být příčinou vzniku eroze. Nevjíždět mimo vyklizovací linky.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
1	10	3A
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
3A	BK 4-5, DB 1-2, LP 1-2, JV (KL) 1-2, JL 1-2, HB+, JS+, JD+1, TR+, JS+, TS+	
Porostní typ A		Porostní typ B
HS 405e, 406e – dub, buk		
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)
(účelové výběry)		
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí
fyzický věk	nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
přirozený vývoj, přirozená dřevinná skladba, etážová struktura, všechny typy růstových stupňů, včetně fáze rozpadu		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
jednotlivý či skupinovitý výběr - z porostů odstraňovat SM, MD; porosty směřující k bezzásahovosti		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
přirozená obnova (preferováno), vnášení tisu a JD do porostu		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
3A,	BK5-7, DB+-2, JV+-2, LP+-1, JD	umělá obnova - ruční příprava půdy, jamková sadba, nepravidelný spon
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
ochrana proti zvěři, výchova porostů není nutná - vhodná pouze v případě úpravy druhové skladby, hmotu ponechat na místě, dlouhodobé snižování stavů spárkaté zvěře		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
ponechávat souše DB, LP a BK až do fyzického rozpadu nastojato, ochrana výsadby tisu a JD, upřednostňovat mechanickou skupinovou ochranu (oplocenky), u vnosu tisu a jedle lze využít individuální ochranu, šetrné vyklížení hmoty z linek		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
vždy ponechat hmotu k zetlení a rozpadu, nejlépe nastojato		
Poznámka: nejcennější část ZCHÚ, exponované porosty bez potřeby zásahů, odstranění MD a SM, případně dalších nepůvodních dřevin		

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
2	10	50			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
50	50: BK 2-3, JD 6-7, SM+1, LP+1, DB+, OS+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
HS 427L – převážně březové porosty s příměsí					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
P, pN (účelové výběry)					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
počáteční úprava dřevinné skladby výchovou (druhový výběr), později převod na cílovou dřevinnou skladbu - přirozený vývoj a jeho příprava, přirozená dřevinná skladba, etážová struktura, všechny typy růstových stupňů, včetně fáze rozpadu					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
jednotlivý nebo skupinový výběr, podsadba, část stromů předřet do fyzického věku					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
umělé doplnění jedle, přirozená obnova všech cenných listnáčů (BK, JV, LP, JS) s ochranou proti zvěři vyloučení geograficky nepůvodních dřevin (VJ, MD) i stanovištně nepůvodních dřevin z obnovy					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
50	BK 5-8, KL 1-3, LP 1, DB 1 JS 1-2, JD 1-2, SM 1-2	jamková sadba, pravidelný spon, v kombinaci s přirozenou obnovou			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
ochrana proti zvěři, výchova porostů pouze v případě úpravy druhové skladby- pozitivní výběr ve prospěch dřevin přirozené druhové skladby, skupinová ochrana oplocenkou					
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
vyklízení hmoty pomocí šetrných technologií					
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
stojící i padlou odumřelou hmotu ponechat k rozpadu, z porostů odstraňovat MD					
Poznámka					
vyloučení introdukovaných a stanovištně nepůvodních dřevin (MD, VJ);. okrajově zastoupený SLT, mladý porost – vhodný pro podsadbu a vnos tisů					

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
3	10	4Y
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
4Y	4Y: BK6-10, DB +-2, JD+-1, (SM, BŘ, KL) +-1	
Porostní typ A		Porostní typ B
HS 401L – smrkové s podílem BK		HS 406L - bukové
		Porostní typ C
		HS 403L - modřínové
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)
P, pN (účelové výběry)		pN (účelové výběry)
		Hospodářský způsob (forma)
		P, pN (pH)
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk
		nepřetržitá
		fyzický věk
		nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
přirozený vývoj - na hranici dožití jednotlivých dřevin, přirozená dřevinná skladba, etážová struktura, všechny typy růstových fází, včetně fáze rozpadu, redukce a postupná likvidace nepůvodních dřevin (i stanovištně - SM)		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
účelové výběry, (jednotlivé i skupinové) pro podporu diferenciacie a nastupující přirozené obnovy, šetřit vtroušené dřeviny (včetně keřů), nezasahovat do nejexponovanějších míst, v MD výběr (s navazující podsadbou), zachování vtroušených cílových dřevin		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
přednostně přirozená obnova, v případě nutnosti urychlená umělá obnova – nutnost udržení krytu, předsunuté BK skupiny		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
4Y	BK 5-10, DB 1-6, KL 1-3, LP 2, JD +-2, SM +1, BO +-3, TS+, JLH 1	jamková sadba, silné sazenice, v kombinaci s přirozenou obnovou
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
ochrana proti zvěři, výchova listnatých porostů není nutná, pozitivní výběr ve prospěch dřevin přirozené druhové skladby, šetřit podrost a keřové patro, hmotu ponechat na místě, snižování stavů spárkaté zvěře, individuální ochrana případných výsadeb JD, podpora cílové příměsi		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
jednotlivé souše bez asanace, souše DB a BK nastojato, upřednostňovat mechanickou individuální ochranu, nepoužívat neselektivní insekticidy, vyklízení hmoty potahy		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
stojící i padlou odumřelou hmotu ponechat k rozpadu, z porostů postupně odstraňovat MD, zpracování provádět na místě		
Poznámka		
nejcennější část ZCHÚ, exponované porosty bez potřeby zásahů, odstranění MD a SM, případně dalších nepůvodních dřevin, půdoochranné lesy – silně ohrožené erozí a suchem; okrajově zastoupený SLT s dosud mladými porosty.		

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
4	10	3S, 3B, 4S
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
3S	BK 5-7, DB 2-3, JD 1-3, LP+1, HB+, JV +, JLH	
3B	BK 4-6, DB 2-3, HB 1-2, JD+2, (LP JV JS) +1, JLH, BRK	
4S	BK 8, JD 2, DB	
Porostní typ A		
HS 426L – bukové + cenné listnáče		
Porostní typ B		
HS 447L - březové		
Porostní typ C		
HS 423L - modřínové		
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		
- (účelové výběry)		
Hospodářský způsob (forma)		
N, pN		
Hospodářský způsob (forma)		
N, pN, (H)		
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
přirozený vývoj a jeho příprava, přirozená dřevinná skladba, etážová struktura, všechny typy růstových stupňů, včetně fáze rozpadu		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
jednotlivý výběr, později přirozený vývoj, vyklízení potahy		
skupinové proředění s podsadbami		
jednotlivý až skupinový výběr		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
přirozená obnova, vnášení chybějících dřevin přirozené druhové skladby (JD)		
v porostech s pozměněnou druhovou skladbou - umělá obnova cílových dřevin ze semene autochtonního původu, omezení smrku, podsadba BK		
v porostech s pozměněnou druhovou skladbou - umělá obnova cílových dřevin ze semene autochtonního původu, omezení smrku, podsadba BK		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
3S	BK 4-6, DB 2-3, HB 1-2,	jamková sadba, řadový spon, misková síje (pod motyku), v kombinaci s přirozenou obnovou
3B	JD 1-2, (LP, JV, KL, JS)	
5S	+1, JLH +, BRK +	
5K		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
ochrana proti zvěři, výchova porostů pouze v případě úpravy druhové skladby - pozitivní výběr ve prospěch dřevin přirozené druhové skladby, snižování stavů spárkaté zvěře		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
jednotlivé souše bez asanace, souše DB a BK nastojato, upřednostňovat mechanickou individuální ochranu, nepoužívat neselektivní insekticidy, vyklízení hmoty pomocí šetrných technologií		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
stojící i padlou odumřelou hmotu ponechat k rozpadu, z porostů lze odstraňovat SM, SMP, VJ a MD		
Poznámka		
vyloučení introdukovaných a stanovištně nepůvodních dřevin (MD, VJ, SMP, SM)		

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
5	10	0Z			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0Z	BO 9, BŘ 1, BK+, DB+				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
HS 203L - modřínové					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
pN					
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
přirozený vývoj a jeho příprava, přirozená dřevinná skladba, etážová struktura, všechny typy růstových stupňů, včetně fáze rozpadu, likvidace nepůvodních druhů dřevin					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
jednotlivý nebo skupinový výběr, případně prosvětlení pro podsadby					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
preference přirozené obnovy, clonná obnova zastoupených cílových listnáčů, při umělé obnově a podsadbě BK do stíněného okraje seče, podíl BR z přirozené obnovy					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
0Z	DB 8, BŘ 1, BK 1	umělá obnova omezená, silné sazenice, spon nepravidelný, BR jako krycí dřevina			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
ochrana proti zvěři, výchova vhodná pouze v případě úpravy druhové skladby podpora cílových dřevin, snižování stavů spárkaté zvěře					
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
ponechávat souše listnáčů nastojato, šetrné vyklížení hmoty					
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
stojící i padlou odumřelou hmotu ponechat přirozenému rozpadu					
Poznámka					
nejcennější část ZCHÚ, nepřístupné exponované porosty či jejich části bez potřeby zásahů, vyloučení stanovištně nepůvodních dřevin MD a VJ, půdoochranné lesy – silně ohrožené erozí a suchem; reálný výskyt na porostní půdě je minimální					

Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o vodní ekosystémy

Nejsou navrhovány.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Nejsou navrhovány.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Za účelem zvýšení celkové druhové diverzity, revitalizace přirozené obnovy lesních porostů a snížení postupné eutrofizace území je nutné významně snížit vysoké stavy spárkaté zvěře. Nutné je odstranit stávající krmelec nejenom mimo území přírodní rezervace, ale i mimo ochranné pásmo. Do území nesmí být umístována žádná jiná příkrmovací zařízení či volně ložená potrava či sůl, s výjimkou předkládání potravy za účelem vnaďení zvěře k lovu na místech odsouhlasených NPČŠ.

Početnost spárkaté zvěře bude provozovatel honitby udržovat na hodnotě zajišťující v lesích PR:

- podíl jedinců dřevin o výšce nadzemní části od 0,10 do 1,30 m rostoucích bez ochranných opatření (oplocení, repelentních nátěrů apod.) se znaky okusu koncového hlavního (koncového) letorostu spárkatou zvěří z celkového počtu jedinců dřevin této výškové kategorie rostoucích bez ochranných opatření (podle dat zjištěných šetřením na předem stanoveném počtu zkusných ploch nebo linií) nepřesáhne následující hodnoty:

Druh dřeviny nebo skupina druhů dřevin	Nejvyšší přípustná hodnota podílu dřevin poškozených v období 1 roku před šetřením (%)
duby, buk lesní	20
javory	30
jasan ztepilý	35
ostatní listnáče	30
jedle	10
smrk, borovice	12

- podíl jedinců dřevin rostoucích bez ochranných opatření (oplocení, repelentních nátěrů apod.) se znaky ohryzu, loupání nebo vytloukání spárkatou zvěří z celkového počtu jedinců dřevin rostoucích bez ochranných opatření (podle dat zjištěných šetřením na statisticky průkazném počtu zkusných ploch nebo linií) nepřesáhne následující hodnoty:

Druh dřeviny nebo skupina druhů dřevin	Nejvyšší přípustná hodnota podílu dřevin poškozených v období 1 roku před šetřením (%)
listnáče a borovice	2
ostatní jehličnany	1

Pokud žadatel (nájemce honitby) obdrží od AOPK ČR sdělení o překročení výše uvedených nejvyšších přípustných hodnot, pak je povinen učinit neprodleně kroky k odpovídajícímu snížení početnosti

spárkaté zvěře v honitbě (v souladu s § 39 zákona o myslivosti). Podklad pro stanovení hodnot: Turek et al. (2022).

Aby nedošlo k ochuzení druhové skladby lišejníků, neměla by se zvětšovat plocha lesa na úkor suti. V důsledku zvětrávání horniny dochází k hromadění jemnozemě. To neumožňuje nejen růst některých lišejníků a mečů, ale dochází k zarůstání bylinami a dřevinami. Obdobně k tomuto jevu dochází i na hranici suti a lesa. Lze doporučit po několika letech (5-10) mechanické zásahy proti šíření stromového patra. To znamená odstraňování vybraných náletů stromů, především v okrajových částech kamenného moře a v bývalých lomech.

Bryologicky nejhodnotnější stanoviště se vyskytují na dolních okrajích suti, které vytvářejí relativně široké spektrum stanovištních podmínek. K udržení druhové rozmanitosti přispěje ponechání dřeva různé velikosti k zetlení i ponechání stojících stromů k přirozenému rozpadu, a to zejména v lesních porostech či v okrajích kamenného moře. Mechová vegetace na svazích Holého vrchu není ohrožena, potenciálním ohrožením byla mohla být změna mikroklimatických podmínek (způsobená např. odvozem kamenů) nebo plošným vykácení lesních porostů zejména na dolních okrajích suti.

Z hlediska mykologického poskytuje Holý vrch vhodné podmínky jak pro růst ascomycetů, tak především makromycetů. Výskyt saprofytických hub podporuje listový opad i větevný opad, okraje suťových polí a travnaté okraje lesů poskytují vhodné podmínky pro jejich růst. Padlé stromy a větve jsou vhodné pro růst lignikolních druhů. Stromová skladba umožňuje růst většího množství mykorrhizních druhů.

Holý vrch byl vytipován jako lokalita vhodná pro reintrodukcii a obnovu tisu červeného (*Taxus baccata*) na území CHKO Labské pískovce (Roubíková I. 2005). Lokalita je vhodná svými ekologickými podmínkami (mikroklima, půda a podklad, poloha, expozice), podobností složení stromového a bylinného patra a je vhodná pro provedení opatření bez velkých zásahů do porostů.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Pro zachování současné druhové skladby řádu brouků (*Carabidae* a *Staphylinidae*) je důležité zachování klimaticky velmi specifického prostředí suti - zajištění stávajícího vodního režimu a proudění vzduchu. Toto by mohla ovlivnit např. nevhodně situovaná těžba dřeva nebo stavebního kamene. Podpovrchové prostory v suti pokračují pravděpodobně i do prostoru navazujícího smíšeného lesa. Z hlediska řádu brouků byl prokázán výskyt významných druhů i na okraji suti na dolním i horním okraji, proto je důležitá ochrana i těchto prostor, především zajištění kontinuálního lesního porostu z důvodu zachování mikroklimatu uvnitř suti.

Z hlediska arachnofauny Holého vrchu je opět důležité zachování kamenných akumulací a okolních porostů z důvodu ochrany klimatu suti, stejně tak i vytvoření podmínek pro ochranu přirozeně se vyvíjejících společenstev. Protože se zatím nepodařilo prokázat výskyt některých očekávaných významných druhů, jsou v současnosti stále na lokalitě položeny v podzemních sondách zemní pasti pro pokračování průzkumu.

Výskyt žahadlových blanokřídlých a podpora jejich spektra se odvíjí od diverzity lesního porostu s převahou listnatých dřevin. Další zásadou je přítomnost mrtvého a odumírajícího dřeva v podobě opadu, stojících či ležících torz stromů. Druhy blanokřídlých hnízdící v zemi jsou skupina iniciálních stádií sukcese a na lokalitě Holého vrchu je toto společenstvo vytvořeno v lůmku na jižním úpatí kopce. Pro jejich podporu lze v těchto místech provést vyřezání expandující břízy, ovšem v omezujícím rozsahu z důvodu stabilizace svahu kořenovým systémem.

Z hlediska udržení a rozvoje populací motýlů je důležité zachování samotného suťového pole a hraničních porostů.

Z pohledu malakologického je důležité zachování vodního a klimatického režimu, což by mohla ovlivnit např. těžba kamene. Z hlediska fauny měkkýšů je rovněž důležitý listový opad ušlechtilých listnáčů (lípa).

Pro zachování příznivých podmínek všech skupin je doporučováno zamezení zarůstání suti dřevinami.

f) péče o útvary neživé přírody

Odstraňování dřevin v bývalých lomech (1x 3 roky vyřezat nálety břízy). Postupně může docházet k zaměňování a zarůstání kamenného moře, zejména při dolních okrajích, event. při bočních stranách sutě. Ačkoliv je sukcese pomalá, je potřeba ji sledovat a bude-li nutné, blokovat její postup vyřezáním nežádoucích náletových dřevin tak, aby bylo zachováno bezlesí. Zaměňování a zarůstání dřevinami probíhá také v bývalém lomu na východní straně Holého vrchu s obnaženými skalními výchozy s ukázkou odlučnosti čediče. Podmínka vyřezávání náletu se netýká soliterních dřevin a jejich konsorcií v kamenném moři, které je žádoucí ponechat.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Zajišťovat provádění pravidelného úklidu a odvozu odpadu.

Zajistit odstranění boudy v blízkosti kóty Holého vrchu na pozemku parc. č. 1112 ve vlastnictví Města Jílového, stavba není zapsaná v katastru nemovitostí.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Příloha:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) útvary neživé přírody

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je dle zákona č. 114/1992 Sb. 50 m od hranice ZCHÚ. Převážnou část ochranného pásma tvoří lesní porosty. Na území ochranného pásma nejsou navrhovány žádné zásahy a činnosti. Je nutné vyloučit umístování a provoz krmných zařízení v ochranném pásmu – viz i kap. 3.1 .1 d.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V průběhu platnosti plánu péče je nutné obnovovat pruhové značení přírodní rezervace včetně údržby hraničnicků a nově instalovaných informačních tabulí.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Hranice MZCHÚ je vedena po hranicích parcel dle systému KN. V jihovýchodní části území hranice parcel nekoresponduje s vymezením JPRL. Nesrovnalosti je třeba řešit při obnově LHP. Les hospodářský na návrh vlastníka či z vlastního podnětu OSSL vhodné převést do kategorie lesa zvláštního určení, zčásti s překryvem s kategorií lesa ochranného.

Podat (při zjištění vysoké míry poškození mladých dřevin zvěří) podněty příslušnému orgánu státní správy myslivosti návrhy na snížení početních stavů konkrétních druhů zvěře v dotčené honitbě (podle § 39 zákona o myslivosti). Viz rovněž kap. 3.1.1e) Zásady pro výkon mysliveckého práva.

Pro účely reintrodukce tisu červeného (pokud nebude realizátorem NPČŠ) je nutné zažádat o výjimku z ustanovení § 49 zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území není ohroženo nadměrným rekreačním nebo sportovním využíváním území, není potřeba regulace tohoto způsobu využívání.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Zvážit umístění další informační tabule např. u cesty při jihozápadní patě svahu Holého vrchu.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Monitoring zarůstání kamenného moře – na předem vybraných místech zahrnující především stabilní, částečně zazemněné sutě, stanovit a vhodnými metodami fixovat síť trvale monitorovacích ploch a v nich sledovat míru zarůstání dřevinami (počet dřevin a druh, případně hlavní dendrometrické charakteristiky), pokryvnost a složení bylinného a mechového patra, případně podrobné údaje o vybraných druzích (invazní, expanzivní, ochranně významné)

Monitoring škod zvěří a realizace opatření na jejich minimalizaci (viz kap. 3.1.1d či jiná vhodná metoda hodnocení stavu lesních porostů) – vhodný interval 1×/5let, minimálně 1× za platnost plánu péče.

Sledování vývoje lesních ekosystémů (inventarizace lesa) - vhodný 1×/5let, minimálně 1× za platnost plánu péče

Inventarizační průzkumy (dle metodik Správy NP České Švýcarsko či AOPK ČR), perioda 1× za platnost plánu péče:

- Botanický inventarizační průzkum – průzkum cévnatých rostlin a vegetace
- Bryologický inventarizační průzkum
- Lichenologický inventarizační průzkum
- Mykologický inventarizační průzkum
- Entomologické inventarizační průzkumy (brouci - saproxylické i fytofágní, pavoukovci, motýli případně další specifické skupiny)
- Zoologický inventarizační průzkum (ptáci, savci vč. letounů)

Monitoring indikátorů cílového stavu (viz kap 2.5)

- Rozloha ekosystémů; absence invazních a expanzivních druhů rostlin – sledovat v rámci aktualizace vrstvy mapování a/nebo během inventarizačního průzkumu (dále jen „IP“) cévnatých rostlin a vegetace, doplňkově při běžné kontrole MZCHÚ.

- Druhová a prostorová skladba odpovídající přirozené skladbě daných biotopů – v rámci aktualizace vrstvy mapování, IP cévnatých rostlin a vegetace, při běžné kontrole MZCHÚ (nejlépe pracovníkem SNPČŠ) a/nebo při monitoringu vývoje lesních ekosystémů (monitoring změn hlavních dendrometrických charakteristik dřevin na předem stanoveném počtu trvalých ploch v lesních ekosystémech) - vhodný 1×/5let, minimálně 1× za platnost plánu péče.
- Monitoring škod zvěří a realizace opatření na jejich minimalizaci (viz kap. 3.1.1d či jiná vhodná metoda hodnocení stavu lesních porostů) – vhodný interval 1×/5let, minimálně 1× za platnost plánu péče.
- Výskyt vzácných druhů bezobratlých – v rámci entomologických IP a/nebo v rámci monitoringu bezobratlých kvalifikovanou osobou – minimální interval 1×/10 let.
- Výskyt náletových dřevin na ploše kamenného moře – v rámci monitoringu zarůstání kamenného moře – na předem vybraných místech zahrnující především stabilní, částečně zazemněné sutě, stanovit a vhodnými metodami fixovat síť trvale monitorovacích ploch a v nich sledovat míru zarůstání dřevinami (počet dřevin a druh, případně hlavní dendrometrické charakteristiky), pokryvnost a složení bylinného a mechového patra, případně podrobné údaje o vybraných druzích (invazní, expanzivní, ochranný význam) - vhodný 1×/5let, minimálně 1× za platnost plánu péče.
- absence antropogenních zásahů do geologických struktur – při běžné kontrole MZCHÚ

Při opakování inventarizačních průzkumů, je nezbytné v co největší míře využít stejnou metodiku, aby byla zajištěna srovnatelnost získaných dat.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností / prací)

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy			
Inventarizační průzkum (IP) botanický vč. fytoecologie	1(2) ks	1×	120 000
IP bryologický	1 ks	1×	66 000
IP lichenologický	1 ks	1×	83 000
IP mykologický	1 ks	1×	100 000
IP entomologický (brouci, pavoukovci, motýli, případně další)	3 (4) ks	1×	250 000
IP zoologický (ptáci, savci vč. letounů)	2 ks	1×	120 000
monitoring vývoje lesních ekosystémů	1 ks	2×	60 000
monitoring škod zvěří	1 ks	2×	60 000
monitoringu zarůstání kamenného moře	1 ks	2×	60 000
Obnova pruhového značení	2,6 km	1×	7500
Obnova tabulového značení	8 ks	1×	17 000
Obnova informační tabule	1 ks	1×	15 000
Výřez dřevin (vč. nepůvodních)	N	Dle potřeby	50 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	-----	1 008 500,-
Opakované zásahy			
Vnos tisů do stávajících či nově budovaných oplocenek vlastníka (2× 200 ks)	N	Dle potřeby	40 000
Kontrola a ošlapávání sazenic tisů	N	Dle potřeby	20 000
Individuální ochrana sazenic	N	Dle potřeby	200 000
Tvorba oplocení	N	Dle potřeby	150 000
Opakované zásahy celkem (Kč)			410 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	-----	1 418 500,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČR, 2011. Plán péče o CHKO Labské pískovce 2011–2025. Praha: AOPK ČR.

BLAŽEJ L., KEJVAL Z. et ŠVARC M., 2019. Drabčáci (Coleoptera: Staphylinidae) podčeledí Dasycerinae, Pselaphinae a Steninae Děčínska a Labských pískovců (severní Čechy). Elateridarium, 9: 129–158.

BRŮHA P. et MICHALEGA M., 2020. Inventarizace vybraných skupin saproxylického hmyzu a epigeických predátorů. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.

BRŮHA P., BLAŽEJ L., MICHALEGA M. et MORAVEC P., 2022. Příspěvek k fauně brouků (Coleoptera)

- Labských pískovců (severní Čechy). *Elateridarium*, 12: 1–36.
- ČERNÝ J., 2010. Lepidopterologický průzkum. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- DOUDA J. et JANEČEK V., 2021. Hodnocení vlivu zvěře na vegetaci a zmlazení dřevin v MZCHÚ Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- HÄRTEL H., 2022. Botanický inventarizační průzkum Přírodní rezervace Holý vrch u Jílového – flóra. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- HÄRTEL H., 2023. Botanický inventarizační průzkum Přírodní rezervace Holý vrch u Jílového – vegetace. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- HOLEC M., 2012. Inventarizační průzkum pavouků. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. et LUSTYK P., 2010. Katalog biotopů České republiky. Praha: AOPK ČR.
- KLÍCHA J. et al., 1967. Ložiskový průzkum na sloupkovitý čedič, lokalita Holý vrch u Jílového. Praha: Geindustria. Manuskript. Archiv Česká geologická služba.
- KRÁSENSKÝ P., 2008. Inventarizační průzkum střevlíků a drabčků. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- LIŠKA J. et PALICE Z., 2010. Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). *Příroda*. 29, s. 3-66. ISSN 1211-3603.
- NĚMCOVÁ L., 2008. Inventarizační bryologický průzkum. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- NEUHÄUSLOVÁ Z., MORAVEC J., CHYTRÝ M., SÁDLO J., RYBNÍČEK K., KOLBEK J. et JIRÁSEK J., 1997. Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1 : 500 000. Průhonice: Botanický ústav AV ČR.
- PODROUŽKOVÁ Š., 2012. Inventarizační malakologický průzkum. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- PYŠEK P., SÁDLO J. et MANDÁK B., 2002. Catalogue of alien plants of the Czech Republic. *Preslia*, 74: 97–186.
- ROTH J., 2012. Inventarizační mykologický průzkum. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- ROUBÍKOVÁ I., 2005. Možnosti reintrodukce a obnovy tisů červeného (*Taxus baccata* L.). Brno, 35 s.
- RŮŽIČKA J., 2005. Inventarizační průzkum řádu brouků. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- RŮŽIČKA J., 2005. Průzkum řádu brouků suťových polí Holého vrchu. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- STREJČEK J., BLAŽEJ L., TRÝZNA M., ŠKODA R. et BAUER P., 2020. Fytofágní brouci Labských pískovců (Coleoptera: Chrysomeloidea, Curculionoidea). *Elateridarium*, 10: 1–65.
- TUREK K., KAMLER J. et ČERMÁK P., 2022. Hospodářsky únosná míra poškození lesů zvěří v ČR a okolních zemích. – *Lesnická práce* 7: 18–21.
- TUTKOVÁ J. et KŘIVÁNEK J., 2014. Plán péče o Přírodní rezervaci Holý vrch u Jílového na období 2014–2023. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.
- VALEČKA J. et kol., 1969. Vysvětlující text k základní geologické mapě 1:25 000 list M-33-41-C-a Libouchec. Praha: Ústřední ústav geologický. Manuskript. Archiv Česká geologická služba.
- WAGNER B., 2006. Lišejníky Holého vrchu – inventarizační průzkum. – (ex: AOPK ČR 2025. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal23.nature.cz]. [cit. 2025-11-30].

WAGNER B., 2007. Lišejníky sutí Holého vrchu u Děčína. – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.

WISURA M., ČERNÝ J. et BLAŽEJ L., 2023. Zoologický průzkum PR Holý vrch u Jílového (Jílové u Děčína, severní Čechy) – motýli (Lepidoptera). – Ms., dep. in Správa NP České Švýcarsko, Děčín.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EECONET – European Ecological Network

EVL – evropsky významná lokalita

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHOPAV – chráněná oblast přírodní akumulace vod

IUCN – International Union for Conservation of Nature (mezinárodní svaz ochrany přírody)

KN – katastr nemovitostí

LHC – lesní hospodářský celek

LHO – lesní hospodářská osnova

LHP – lesní hospodářský plán

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

NDOP – nálezová databáze ochrany přírody

NP – národní park

OPRL – oblastní plán rozvoje lesů

PR – přírodní rezervace

SCHKO – Správa chráněné krajinné oblasti

SLT – soubor lesních typů

SNP – Správa Národního parku

ÚSES – územní systém ekologické stability

ZCHÚ – zvláště chráněné území

ZOPK – Zákon 114/92. Sb. o ochraně přírody a krajiny

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

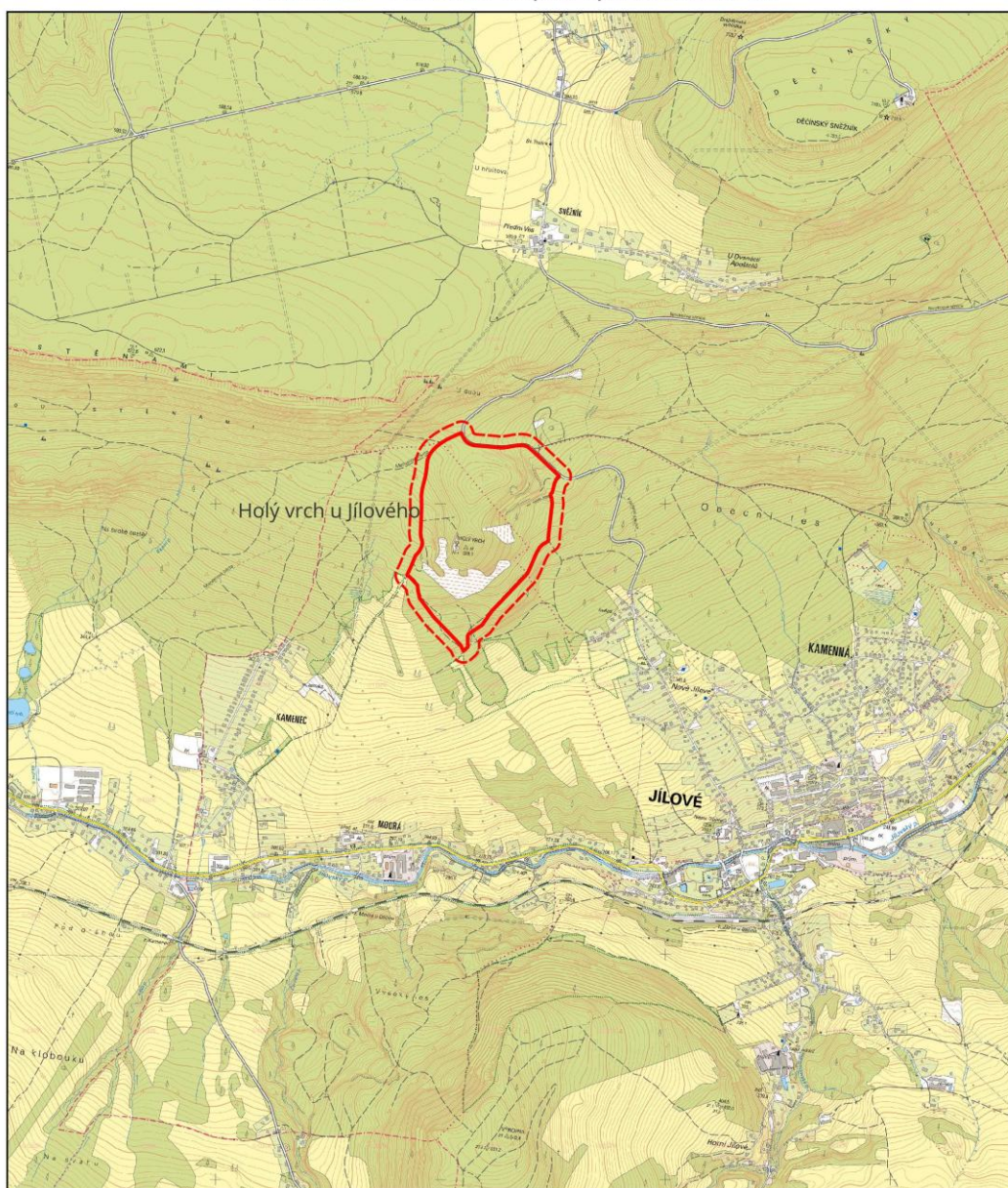
Na zpracování se podíleli: Milan Hron, Julie Lusková, Lenka Gillová

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Mapy:** Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**
- Tabulky:** Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).
- Vrstvy:** Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**
- Fotografie:** Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**
- Protokol** o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

PŘÍRODNÍ REZERVACE HOLÝ VRCH U JÍLOVÉHO
Příloha M1 - orientační mapa s vyznačením území

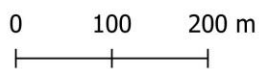
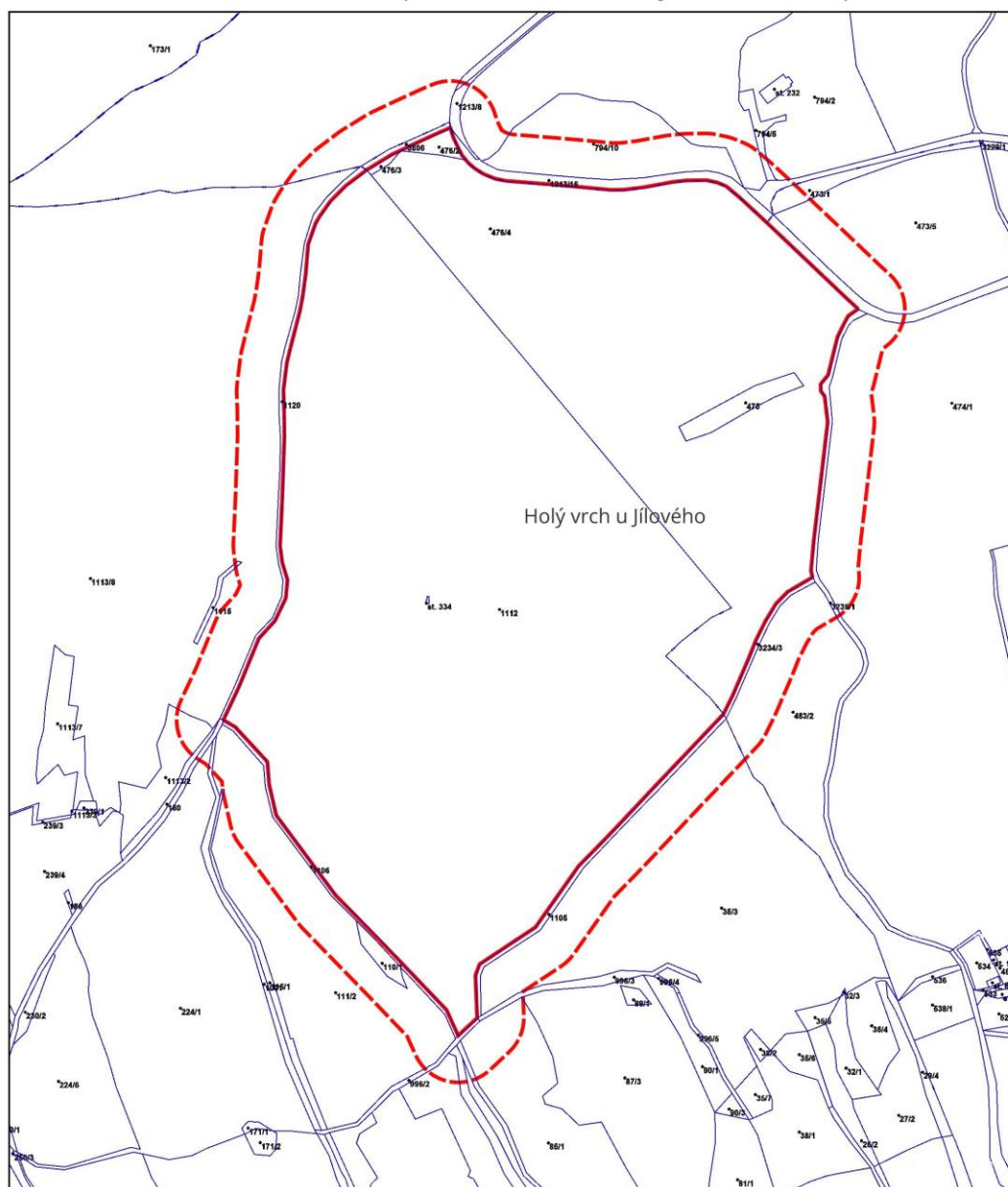
0 250 500 m
|-----|

□ přírodní rezervace Holý vrch u Jílového
□ ochranné pásmo PR Holý vrch u Jílového

Zdroj dat: © AOPK ČR, ČÚZK
Zpracovatel: DHP Conservation s.r.o.
08/2025

PŘÍRODNÍ REZERVACE HOLÝ VRCH U JÍLOVÉHO
Příloha M2 - katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

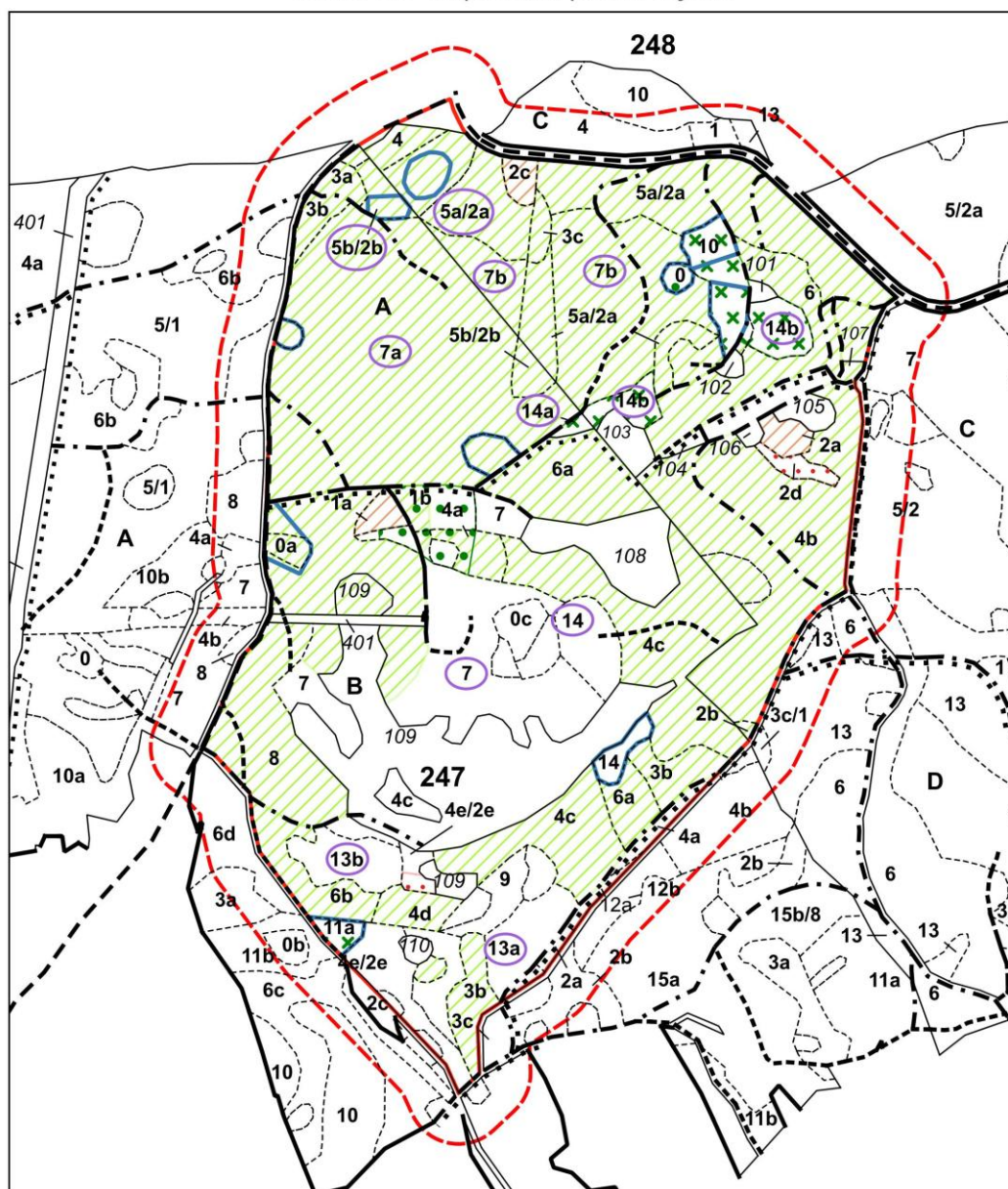

— přírodní rezervace Holý vrch u Jílového
- - - ochranné pásmo PR Holý vrch u Jílového

Zdroj dat: © AOPK ČR, ČÚZK
Zpracovatel: DHP Conservation s.r.o.
08/2025

PŘÍRODNÍ REZERVACE HOLÝ VRCH U JÍLOVÉHO
Příloha M3 - mapa dílčích ploch a objektů

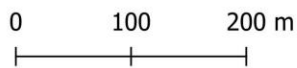
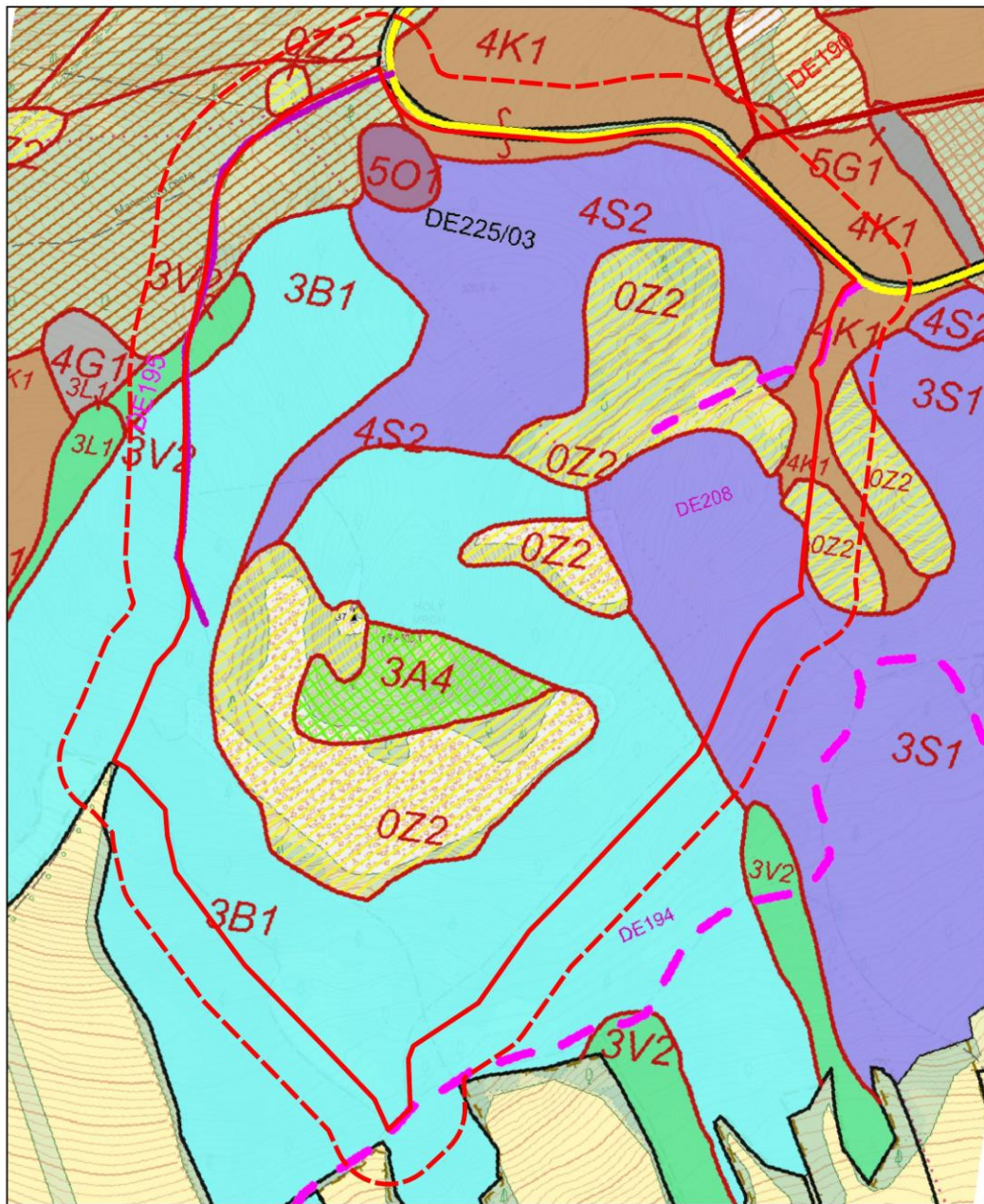
Přírodní rezervace	Podsadba, síje
Ochranné pásmo	Probírka
	Nátěr proti okusu
	Prořezávka
	Těžba - výběr
	Výsadba
	Plot

0 100 200 m

Zdroj dat: © AOPK ČR, ČÚZK
Zpracovatel: DHP Conservation s.r.o.
08/2025

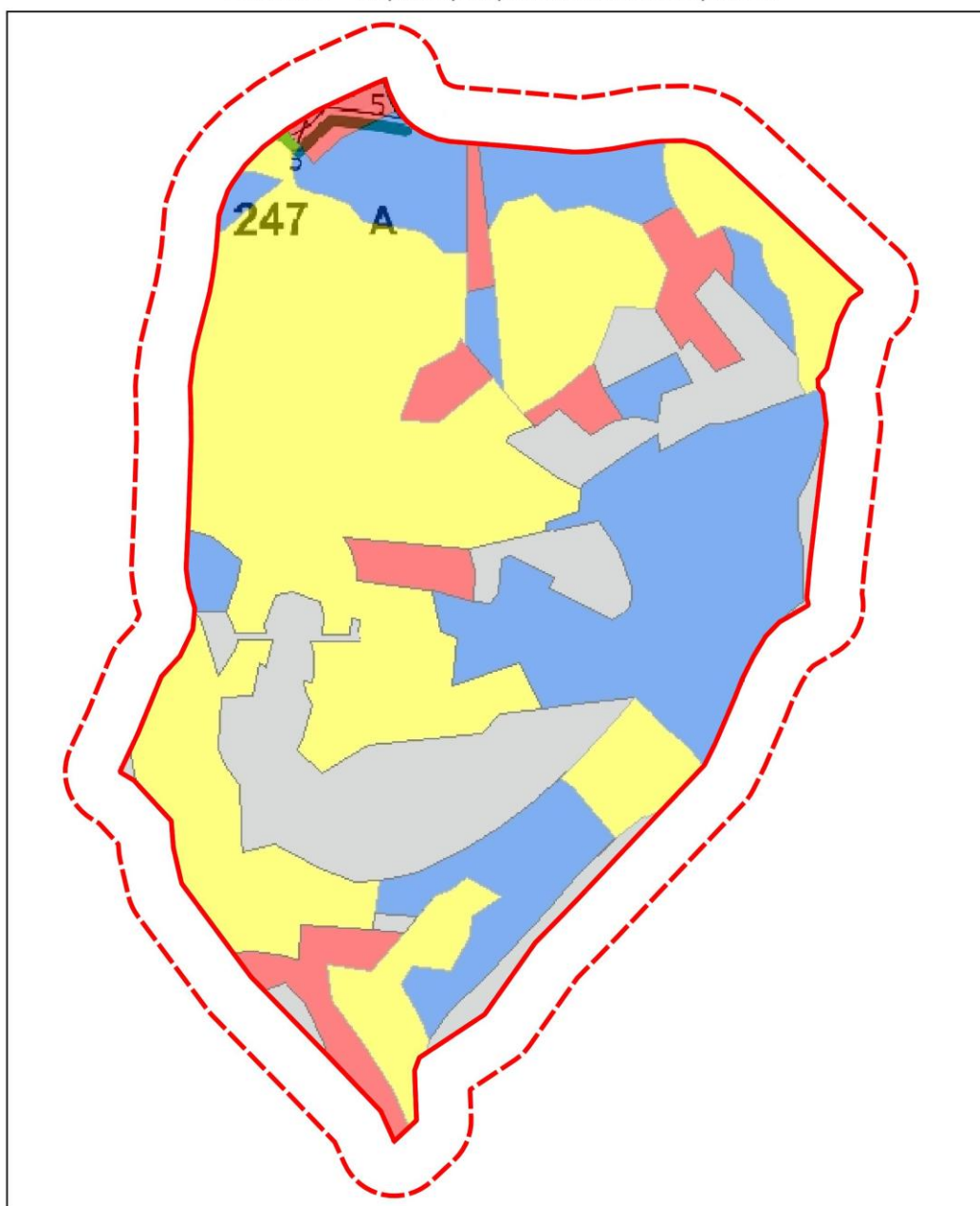
PŘÍRODNÍ REZERVACE HOLÝ VRCH U JÍLOVÉHO
Příloha M4 - lesnická mapa typologická

- přírodní rezervace Holý vrch u Jílového
- ochranné pásmo PR

Zdroj dat: © AOPK ČR, ČÚZK, NLI
Zpracovatel: DHP Conservation s.r.o.
11/2025

PŘÍRODNÍ REZERVACE HOLÝ VRCH U JÍLOVÉHO
Příloha M5 - mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

0 100 200 m

- přírodní rezervace Holý vrch u Jílového
- ochranné pásmo PR
- Les přírodě blízký
- Les produkční
- Les nepůvodní

Zdroj dat: © AOPK ČR, ČÚZK, NLI
Zpracovatel: DHP Conservation s.r.o.
11/2025

Tabulka T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL / dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, záměr, významné druhy atd.)
247A0	c. p.	0,07	4	BK	0	ž	zalesnění do oplocenky - využít stávající porostní mezeru a boční stín	střední	vnesení BK před obnovou sousední psk 10
247A2c	c. p.	0,14	4	BK, BR	BK10, BR+	m	prořezávka, předržovat výstavky BR	střední	
247A3a	c. p.	0,14	3	SM, DB, BR	SM10, DB, BR+	ž (ale má být m)	probírka - redukce SM ve prospěch přimíšených dřevin; při proclonění možno vnášet tis	střední	podpora změny dřevinné skladby výchovou
247A3b	c. p.	0,18	3	BK, SM, BR	BK9, SM1, BR+	m	probírka - redukce BK ve prospěch přimíšených dřevin; při proclonění možno vnášet tis	střední	podpora změny dřevinné skladby výchovou
247A3c	c. p.	0,12	4	MD	MD10, DB, KL+	č	probírka - stabilizační zásah, udržovat tloušťkovou diferenciaci a podporovat vtroušené dřeviny	střední	podpora změny dřevinné skladby výchovou
247A4	c. p.	0,18	3	MD, DB+, BR+	MD10, DB, BR+	č	probírka - stabilizační zásah, uvolnit přimíšené dřeviny; při proclonění možno vnášet tis	střední	podpora změny dřevinné skladby výchovou
247A5a/2a	c. p.	3,68	4	BK, SM, KL, BR, DB, JR, MD	BR4, BK3, DB2, KL1, SM1, JR+, MD+, OS+, SMP+	m	probírka - slabý zásah udržující strukturu a smíšení psk, eliminace SMP (při pochůzce již nezaznamenan), v SZ části s BR podpořit přirozenou obnovu KL oplocením, vhodný vnos tis do oplocené procloněné části, v SZ části u cesty silně redukovat MD	střední	
247A5b/2b	c. p.	0,36	4	BK, BR, MD	BK5, BR4, MD1	m, č	probírka - slabý zásah udržující strukturu a smíšení psk, snižování podílu BR, v SZ části stanovištně vhodný vnos tis do procloněné části	střední	
247A6	c. p.	1,28	4	MD, KL, BR, BK, SM, JIV	MD5, KL2, BK2, BR, SM, JIV+	m	probírka - slabý zásah udržující strukturu a smíšení psk, snižování podílu MD	střední	
247A7a	c. p.	5,78	4	BR, DB, KL, SM, BK, OL, MD, OS	BR3, DB2, KL2, SM1, BK1, OL, MD, OS+	ž	probírka - slabý zásah udržující strukturu a smíšení psk, snižování podílu BR, v SZ části stanovištně vhodný vnos tis do procloněné části	střední	do proředěné části vložit oplocenku pro podporu přirozeného zmlazení, případně vnos tis

247A7b	c. p.	2,44	4	KL, BR, DB, MD, SM, JS, JR, OS, JV	KL6, DB2, BR1, MD, SM	ž	probírka s variabilní intenzitou (zasahovat jen v zapojenějších částech), část hmoty ponechat pro podporu biodiverzity (nekvalita), světliny plotit pro ochranu přirozené obnovy		
247A10	c. p.	0,48	5	MD, BK	MD9, BK1	č	obnovní těžba MD (50 % zásoby), oplocení pro ochranu přirozené obnovy BK, KL, JR, vhodná podsadba JD	střední	změna druhové skladby bez holé seče, snížené ha počty
247A14a	c. p.	0,05	4	MD, KL, DB, SM, BK	BK5, DB3, KL2	ž	vhodné prosvětlení pro urychlení vývoje bezzásahu a/nebo podpoře přirozené obnovy (v tom případě nutné oplocení)	střední	malý porost vhodný k převodu do bezzásahového režimu - ponechání silných stromů k dožití
247A14b	c. p.	0,54	4	MD, KL, DB, SM, BK	MD7, KL2, DB, SM, BK	č	obnovní těžba MD (50 % zásoby), oplocení pro ochranu přirozené obnovy KL, BK, JR, vhodná podsadba JD, DBz, JLH, LP	střední	změna druhové skladby bez holé seče, snížené ha počty, dvě části
247B0a	vých. část	0,11	4			ž	zalesnění do oplocenky - využít stávající porostní mezeru a boční stín - DBz5, JD5	střední	
247B0c	záp. část	0,34	4		JL, TR, DBz, AK, BK, BR, JR, KR+	ž	udržovat funkčnost oplocení	střední	sukcesní plocha část. na SLT 3A
247B1a	c. p.	0,14	4		BK10	ž	prořezávka, předržovat předrosty BR, JR	střední	
247B1b	c. p.	0,39	4		BK10, DB, BR, JR	ž	obnova oplocenky v SV části nebo ochrana nátěrem, vylepšení DB, TR, JL, LP, oplocení Z části + obnova LP, TR, JL	střední	střední
247B2a	c. p.	0,16	4		BK4, BR3, JR1, SM, MD, DB, KL+	m	prořezávka, podporovat smíšení	střední	
247B2b	c. p.	0,02	4		BK10	m	nátěr proti okusu do zajištění	střední	
247B2d	c. p.	0,13	4		BK9SM1	m	nátěr proti okusu do zajištění, odstranění krmného zařízení	střední	
247B3b	c. p.	0,76	4		BK9, BR1	ž	probírka, udržovat zastoupení BR v nadúrovni	střední	
247B4a	c. p.	0,24	4		SM7, BR3	ž	slabá probírka na části plochy, udržovat zastoupení BR, podporovat všechny vtroušené dřeviny, západní části podsadba LP, DBz	střední	část. zasahuje do B7
247B4b	c. p.	3,35	4		BR4, MD4, DB1, BK1, KL+	m	slabá probírka, udržovat porostní směs, mírná redukce BR	střední	
247B4c	c. p.	3,15	4		BR8, MD1, DB1, KL, BK+	m, č	slabá probírka, udržovat porostní směs, mírná redukce BR v horní etáži	střední	

247B4d	c. p.	0,26	4		MD9, BR1	č	probírka, redukce MD ve prospěch přimíšených dřevin	střední	
247B4e/2e	c. p.	0,94	4		BK6, HB2, BR2, DB, JD+	č	pomístná redukce MD ve prospěch vtroušených dřevin, ochrana proti okusu vedle B4d	střední	
247B6a	c. p.	1,26	4		KL8, DB1, BK1, BR, DBZ+	ž	probírka, podpora méně zastoupených dřevin, redukce MD	střední	
247B6b	c. p.	0,62	4		DB6, KL2, HB1, BR1	ž	probírka, podpora méně zastoupených dřevin, redukce MD	střední	
247B7	dle mapy opatření	4,15	1		BR4, DB3, JR1, BK1, TR1, HB+	ž	oplocenky pro ochranu přirozené obnovy, jinak bez zásahu, vnos tisů jednotlivě, případně sítě ve skupinkách a pomístná dosadba JD	vysoká	
247B8	dle mapy opatření	1,42	4		DB7, BR2, KL, OS+	ž	oplocenky pro ochranu přirozené obnovy, slabá probírka	vysoká	ve vrcholové partii SLT 3A
247B9		0,48			JR5, DB3, HB2, MD+	ž	bez zásahu		výhledově redukce MD
247B11a	dle mapy opatření	0,11	4		HB3, MD3, DB2, JS1, BO1, SM, VJ, KL+	č	redukce MD, VJ, SM a KR, oplocenka pro ochranu přirozené obnovy	vysoká	
247B13a	dle mapy opatření	0,51	4		DB7, SM2, BK1	m	pomístná redukce KR, oplocenky pro ochranu přirozené obnovy, podpořit sítě, jinak bez zásahu	vysoká	podpora přirozené obnovy místní populace dřevin
247B13b	dle mapy opatření	0,48	4		DB7, BK2, HB1, BRK+	ž	oplocenky pro ochranu přirozené obnovy (zejm. BRK), jinak bez zásahu	vysoká	podpora přirozené obnovy místní populace dřevin
247B14	dle mapy opatření	0,60	4		DB5, JL2, BK1, TR1, SM1, JD+	m	oplocenky pro ochranu přirozené obnovy (zejm. JL, TR, JD), jinak bez zásahu	vysoká	podpora přirozené obnovy místní populace dřevin
bezl. 101							bez zásahu		
bezl. 102							bez zásahu		
bezl. 103							bez zásahu		
bezl. 104							bez zásahu		
bezl. 105							bez zásahu		
bezl. 106							bez zásahu		
bezl. 107							bez zásahu		
bezl. 108							bez zásahu		
bezl. 109							bez zásahu		
bezl. 110		4,84					bez zásahu		úhrn bezlesí celkem**

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Obnova lesa se daří jen za plotem. Pokud se jej nedaří ,udržet, je úspěch jen částečný.

Devastující dlouhodobé přezvěření dokumentuje tento smrk – obvykle celkem uspokojivě odrůstající dřevina.

Mimo oplocení se po letech obnovuje jen bříza.

Kamenné moře v měnícím se klimatu a pod tlakem zvěře skončí úplně bez vegetace.

Kamenné moře v měnícím se klimatu a pod tlakem zvěře skončí úplně bez vegetace.

Tento objekt by se dal využít jako lokální turistické centrum.

Vhodné je využít staré stromy k přirozené obnově místních populací dřevin.